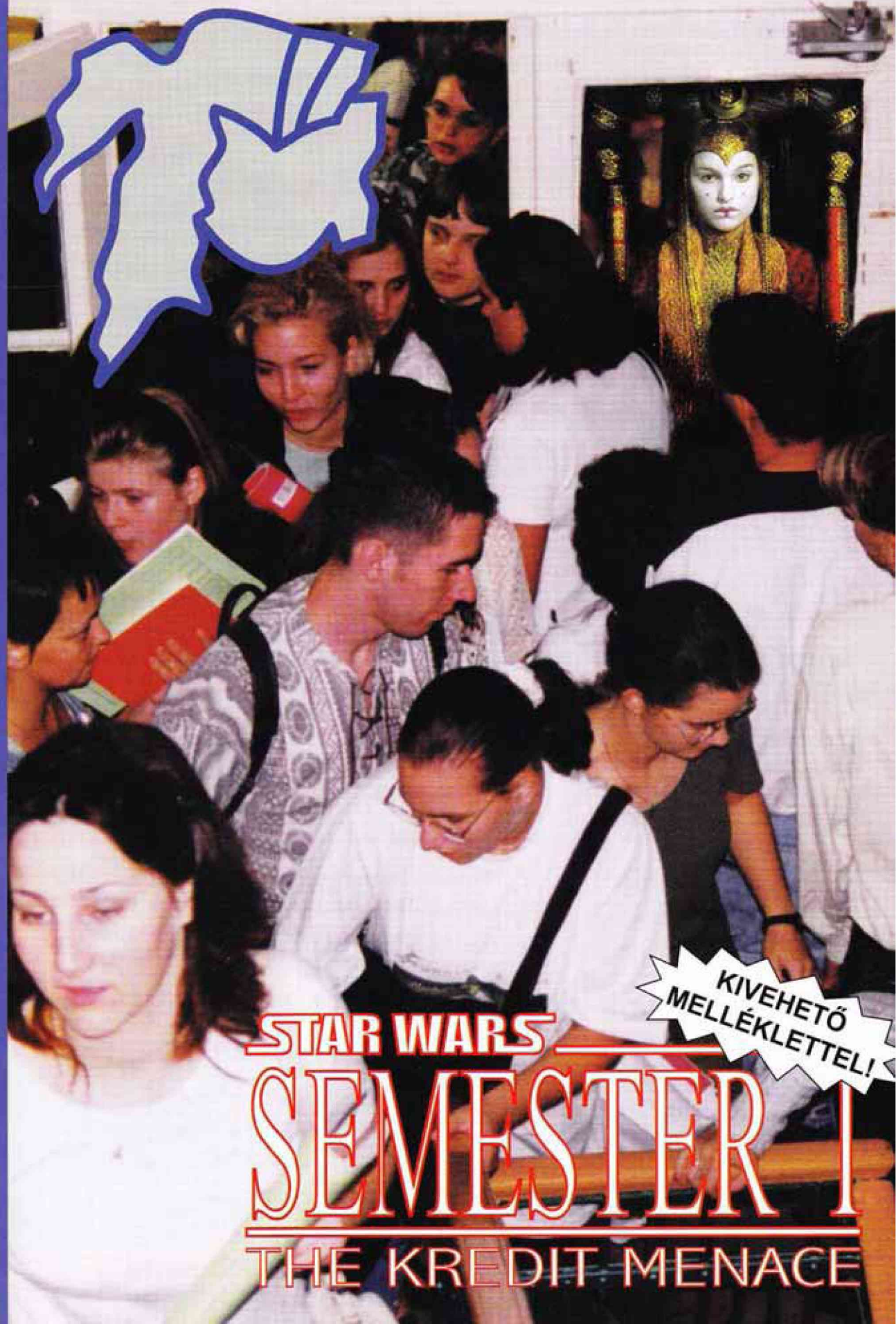

főiskolai magazin x. évfolyam 1. szám 1999. szeptember

KIVEHETŐ
MELLÉKLETTEL!

STAR WARS
SEMESTER I
THE KREDIT MENACE

FŐISKOLAI ESEMÉNYNAPTÁR

JURÁSZ 1999/2000. tanév I. félév

szeptember 28. Lampionos Est a HÖK szervezésében

október 6. ösztöndíj

október 8. Belvedere Kupa

október 13. Universitas Őszi Kulturális Fesztivál

(közös rendezvény az egyetemi és a főiskolai HÖK szervezésében)

október 16. A Román Nyelv és Irodalom Tanszék gondozásában
a román nemzetiségi tanárképzés 50. évfordulójának megünneplése

október 20. ösztöndíj

október 21-22. őszi szünet

A TÚ

A JGYTF hallgatóinak
magazinja

Kiadja a JGYTF
Hallgatói Önkormányzata

Felelős kiadó

Döbör András

Főszerkesztő

Egész Tamás

Főszerkesztő-helyettes

Márton Imre

Munkatársak

Antal János (fotó)

Bardócz Attila (oázis)

Kasza Magdolna (univerzoom)

Lukácsi Péter (basszuskulcs)

Márok Attila (grafika)

Nánai Mária (miegymás)

Szabó Gábor (lélekmorzsák)

Varga Györgyi (filmszínház)

Maczelka László (internet)

Marketing

Görög Zsolt

Fényszedő

Ménesi Gabriella

Tördelés

Egész Tamás

Terjesztés

Csollár Géza

A szerkesztőség címe

6715 Szeged

Boldogasszony sugárút 6.

tu@jgytf.u-szeged.hu

[www.jgytf.u-](http://www.jgytf.u-szeged.hu/~tu/tu001.htm)

[szeged.hu/~tu/tu001.htm](http://www.jgytf.u-szeged.hu/~tu/tu001.htm)

Telefon/Fax

(62) 454-000/6281

Nyomás

Engi és Kis Bt.

6753 Szeged

Régész tér 8.

(62) 424-964

Megjelenik 3000 példányban

Az irodalmi rovatot

a Fiala Szegedi Írók Köre

támogatja

Alapítva 1989-ben

Eng. szám: B/ISK/198/CS/1992

1999. szeptember – csak erős idegzetűeknek!

Augusztus: Üdvözlöm a főiskola gólyáit! Kiemelve azokat, akik részt vettek a frenetikusra sikeredett Gólyatáborban, a Reghős Bendegúz Szabadidőközpont falai között. Azok közül is, akik jól tudtak bulizni. Azok közül is, akik végig maradtak. Akkor tehát: Üdv, Attila! (A vezetéknevedet sajnos elfelejtettem.)

(Na jó, mindez sarkított dolog, azért elég sokan maradtak vasárnap reggelig. A rendezőségnek mindenesetre le kellett vonnia a tapasztalatot: változnak az idők, a szokások, a divatok. Évről-évre döbbenetes, szinte követhetetlen gyorsasággal.)

Szeptember: a várva várt tanévkezdésen túl meglepetések is vártak ránk. A Főépület egyre csak sárgul, meg itt van a kreditrendszer is. Az előbbivel még nincs semmi gond, hiszen a színváltás ellenére egyelőre mindenki megtalálta a főiskolát, viszont a másik már nem ilyen egyszerű dolog. Egy bizonyos: az előnyeit még nem látjuk olyan tisztán, mint a vele járó kezdeti nehézségeket. Reméljük, hamar túltesszük magunkat az információhiány okozta káoszban, és nemsokára ugyanolyan megszokott lesz, mint a német államvizsga messze földön híres és évről-évre menetrendszerűen megismétlődő viszontagságai.

A kreditrendszernek mi is nagyobb figyelmet szenteltünk. Reméljük, hogy hasznos információkat nyújtunk ezáltal az olvasóknak, és sikerül lehetetnket a lila ködöt szertefújó isteni szélbe olvasztanunk.

Betekintést nyerhetünk a HÖK munkájába, tanúi lehetünk, hogy Varsányi András barátunk megtanult sárkányt rajzolni, megkóstolhatjuk a Szegedi Felsőoktatási Szövetség két prominens hallgatójának a főztjét, és azon túl, hogy Steven Segal miért nem kapott Oscart, megtudhatjuk, hogy hogyan zajlott le minden idők legvéresebb túlélő túrája (csak erős idegzetűeknek!!!). És szembesülnünk kell azal is, hogy még mindig a Mátrix és a Veresegyházi Asszonykórus az igazi.

Egy igazi meglepetéssel is szolgálhatunk olvasóinknak: borítónk belső oldala kivehető, falra felragasztható és minden reggel megesodálható Főiskolás Eseménynaptárként funkcionál (a rajta található fotóért köszönet a Hökkentő szerkesztőségének) – már akinek szüksége van ilyesmire. Bár, az igazat megmondva: ugyan kinek nincs szüksége mondjuk a következő időpontokra: ősztöndíjki-fizetések ideje, őszi szünet, főigazgatói vizsganap.

Jó szórakozást:

E.T.

„Az idei tanévkezdés újabb feladatokat adott az Önkormányzatnak”

Interjú Döbör Andrással, a HÖK elnökével

Hogyan telt a nyarad?

Hál' Istennek sok pihenéssel, de természetesen a munka sem szorulhatott háttérbe. Sikerült megoldanunk azt, hogy a Hallgatói Iroda egész nyáron üzemelt. Az uborkaszakaszban is sokan fordultak hozzánk problémáinkkal, és nyáron többször is ülésezett a Főiskolai Tanács, ahol kökéményen képviseltük a hallgatók érdekeit.

Ez miben nyilvánult meg?

Gondolok elsősorban a kreditrendszerrel kapcsolatos tennivalókra. Mint bizonyára sokan tudják, június 17-én a Küldöttgyűlés úgy foglalt állást, hogy a hallgató tanácsstagok ne szavazzák meg a kreditrendszer szeptemberi bevezetését. Ennek megfelelően jómagam és a három főiskolai tanácsstag tartózkodott a szavazásnál. Ennek ellenére a kreditrendszer bevezetésre került, s amint azt az ülésen jegyzőkönyvbe is mondtam, a HÖK nem ellenzi a kreditrendszert, amennyiben megfelelő mennyiségű információt kapnak a hallgatók a kezdeti nehézségek áthidalásához. Ezért még augusztusban elkészítettük a mára már bestsellerré vált Kredit Kalauzt, a Tűhasábjain tanulmányi referensünk, Szabó Gábor elindította „Kredit-tanoda” című rovatát, és az iroda nyitvatartási idejében szívesen segítünk és segítünk is minden arra rászorulóknak. Úgy érzem, hogy a HÖK megtett mindent, hogy minél előbb úrrá legyünk a kezdeti zűrzavaron.

Mindezen túl nagy örömet okozott számomra, hogy az orosz „C” szakra jelentkezett hallgatóink ügye is megoldódott.

Gondolom, azért akadtak szórakoztatóbb feladatok is.

Úgy érzem, a Gólyatáborra céloz. Nos igen, rendkívül hálás feladat egy ilyen nagy buli szervezése, ami bár sok munkával jár, de végül mi is egy jót szórakozunk. Nem hiszem, hogy nekem kell minősítenem a Gólyatábor sikerét, kaptunk pozitív és negatív visszajelzéseket egyaránt, de összességében mindenki megtalálhatta a számára leginkább tetsző programot. Volt vetélkedő, szakmai nap – talán a legnagyobb tömeget megmozgatva –, állandó „telház-zal” működött a Videó sátor (a Fehérlófiát kétszer is le kellett vetítenünk), jót zenéltek főiskolánk amatőr zenekarai, és a magyar alternatív zenei élet profi vonulatát képviselő Quimby zenekar, és természetesen hajnalhasadtáig kevert a táncoslábúaknak Dj. Szabó.

Mindent összevetve jól sikerült a Tábor, de sok tapasztalattal gazdagodtunk a jövőre nézve. Vannak dolgok, amit ezután máshogyan kell csinálni.

Megkezdődött az új tanév. Melyek az elkövetkezendő hónapok legfontosabb teendői?

Az idei tanévkezdés újabb nagy feladatokat adott az Ön-

kormányzatnak. Átvállaltuk a diákigazolványok érvényesítését, ugyanis a TO ebben segítségünket kérte: így nem kellett a hallgatóknak külön a bérletért és külön a diákigazolvány érvényesítéséért sorba állnia. Ezentúl átvállaltuk – ugyancsak a TO-t kisegítve szorult helyzetéből – az elsőévesek diákigazolványának kiosztását – a nyomdából való érkezés sorrendjében folyamatosan kerülnek kiosztásra. Valószínűleg lesznek olyanok, akiknek még sokat kell várnia rá, nem a mi hibánkból. Azonban akit mégis megbüntetnének a helyi járatokon, az *ne fizessen*, hanem kérjen csekket, és hozza be a Hallgatói Irodára. Szeptember 23-án (lapzártá után – a szerk.) kerül sor az utolsó Jugyus tisztújító küldöttgyűlésre, melyen megválasztásra kerülnek az új főiskolai tanácsstagok, a különböző főiskolai bizottságokba delegálandó hallgató tagok, a tavasszal betöltetlenül maradt pályázati referensi poszt betöltésre kerül, és megválasztjuk a január 1-jétől létrejövő Szegedi Egyetem intézményi tanácsába a karunkat képviselő hallgató tagját. Valamint reményeim szerint a Küldöttgyűlés áment mond arra a ter-
vünkre, hogy a HÖK kössön biztosítást minden nappali tagozatos hallgatóra, képzési formájának megfelelően. Ez gyakorlatilag azt jelentheti, hogy idén senkinek nem kell a zsebébe nyúlania biztosítása megkötéséhez.

Már gőzerővel dolgozunk a szeptember 28-i Örült Atomrácsszagató Rock 'n Roll bulin, a Lampionos Esten, melyre mindenkit szeretettel várunk, csakúgy, mint a november 3-án a hagyományoknak megfelelően megrendezésre kerülő Gólyabálon.

Köszönöm a beszélgetést.

Egész Tamás

A diákigazolványok ilyen kompenzálásra késedelmes kiadása szoruló károkat okozta. A diákigazolványok ügyében indított hivatalból vizsgálatot Polt Péter, az állampolgári jogok országgyűlési biztosának általános helyettese. Vizsgálják: kinek a hibájából késett az igazolványok kiállítása, illetve szétküldése, hány diákot érintett ez a késedelem, és milyen kompenzálásra szoruló károkat okozott. A diákigazolványok ügyében indult feltáró munka kapcsolódik a felsőoktatásban már korábban elkezdődött átfogó ombudsmani vizsgálathoz, de kivételesen az általános és középiskolai korosztályt is érinti.

MTI-információ

HÖK-hírek

• október 6-án kerül kifizetésre a szeptember havi tanulmányi ösztöndíj, mely az első éveseknek 4000 forint, a felsőbbéveseknek a 98/99-es tanév II. félévére megállapított összeg; a szociális támogatás, II-IV. éveseknek az előző félév alapján; a 19500 FT-ra rugó Köztársasági Ösztöndíj, valamint a határon túliak juttatása

• október 20-án jelenik meg bankszámlátokon az október havi ösztöndíj, melynek keretén belül kifizetésre kerül az 1999/2000 első félévére megállapított tanulmányi ösz-

töndíj, szociális támogatás (az új lista alapján), a demonstrátorok kéthavi díja, a kéthavi kiemelt ösztöndíj, nyelvi pótlék és az egyéb juttatások

• a további ösztöndíj-kifizetések időpontjai: november 5., december 6., január 5.

• szeptember 28-án, kedden, a Főépület dísztermében kerül megrendezésre a Lampionos Est. Fellépnek: Coyote, Csorda, Nylon Balett, Sugar-free. A belépés ingyenes. A társintézmények hallgatóit szeretettel látjuk

• 1999. október 15-16-án Amatőr Főiskolai Filmes Találkozót szervez a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskola Művelődési és Társadalomelméleti Tanszéke. Nevezni lehet 30 perces VHS rendszerű filmmel október 4-ig. Bővebb felvilágosítás Márok Attila kulturális referensnél, a Hallgatói Irodán.

• Első évesek, figyelme! Akit megbüntetnek bármelyik helyijáraton, mert nincs diákja, az ne fizessen a helyszínen, hanem kérjen csekket és hozza be a HÖK-irodára

Vezetőtestületi összefoglaló

„A Hallgatói Önkormányzat döntéshozó szerve a Vezetőtestület. Tagjai: a Főiskolai Tanács hallgatótagjai, a pénzügyi referens, a tanulmányi referens, a kulturális referens, a pályázati referens, a Hallgatói Önkormányzat elnöke és irodavezetője.”

Az idézet a JGYTF Hallgatói Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatából származik. Mégis sokan nem tudjuk ennek ellenére, hogy mivel foglalkozik a Vezetőtestület, miért égnek a lámpák a „Hökön” hétfőn este hét és kilenc óra között.

Mivel a Vezetőtestületi ülések jegyzőkönyvei nyilvánosak, a májusi „termésből” szemezgettünk egy kicsit.

A Vezetőtestület május 10-i ülésén elfogadta Döbör András beszámolóját a ballagásról, majd megvitatta a pályázati referensi poszt betöltésére kiírandó pályázatot és meghatározta annak időpontját 1999. szeptember 10-i beadási határidővel, valamint döntött arról, hogy a Szarvasűzők'99 rendezvényen részt vevő sportolók utazási költségeit áfás számla ellenében a HÖK megtéríti.

A május 17-i ülésen delegálta a Vezetőtestület – a főigazgató úr kérésének eleget téve – Harkány Zsuzsát a Főiskolai Felvételi Csúcshatározatba, megvitatta Karikó tanár úr TDK tervzetét, valamint egyhangúlag támogatta azt a javaslatot, hogy a hallgatók a képzési normatívának csupán 25%-át fizessék költségtérítésként, szemben a javasolt 35%-al szemben. Valamint úgy határozott, hogy az országos TDK versenyeken első helyet elért hallgatók 10.000 Ft-ot, a második helyen végzettek 7000 Ft-ot, a harmadik helyezettek 5000 Ft-ot, míg a különdíjasok 10.000 Ft jutalmat kapnak a HÖK-től.

A május 25-ei ülésen a Vezetőtestület tudomásul vette a Kreditrendszer bevezetésének előkészületeiről tartott beszámolót, és megbízta Szabó Gábort és Szabó Gabriellát a Kredit Kalauz elkészítésével, határozott a szeptemberi Küldöttgyűlés összehívásáról és egyhangúlag megbízta Márok Attilát az ezzel kapcsolatos teendők ellátásával.

Ezentúl támogatta a White Coffe és Nylon Balett öntevékeny csoportokat és az Eindhovenbe készülő főiskolai focicsapatot.

**A Bálint Sándor
Könyvesbolt Ajánlata:**
Kezdd velünk a tanévet!

- Falus Iván: Didaktika
- Atkinson: Pszichológia
- J. Gaardner: Sofie világa
- D. Crystal: A nyelv enciklopédiája
- angol nyelvkönyvek

Folyamatos engedményes böngészde!

A Nagyáruház Passzázs során
Aradi Vértanúk tere 8.
Tel/fax: 426-791 Nyitva: H-P: 8-19 Szo: 9-13

**A tanévkezdéskor is
térjete be a Képesboltba!**

Ajánlatunk:
iskolaszerek, füzetek, írószerek,
poszterek, képek, 2000 évi naptárak,
képeslapok, ajándéktárgyak, stb.

Széles választékkal és kedvező árakkal várjuk a régi és új diákokat

Szeged, Aradi Vértanúk Tere 4. Ajándéközön
Tel.: 424-949 a TESCO Áruházban
Nyitva: H-P: 8-19, Szo: 9-13 Nyitva: H-Szo: 8-21, V: 10-18

Tanszéki kredit felelősök

Nyugodtan zaklasd őket
kredittel kapcsolatos kérdéseiddel

Tanszék	Név
1. Alk. Eg.Tudományi	Patik Ferencné
2. Alk. Nyelvészeti	Tóth Szergej
3. Alk. Társ. Elméleti	Olasz Lajos
4. Angol	Borbás Tibor
5. Biológia	Homor Géza
6. Ének-Zene	Maczelka Noémi
7. Fizika	Kövesdi Katalin
8. Földrajz	Oláh Ferenc
9. Francia	Mészáros Anna
10. Kémia	Herzfeld Rozália
11. Könyvtár	Sinkóné Somogyi Zsuzsanna
12. Közművelődési	Rigó Jácson
13. Magyar Irodalom	Bene Kálmán
14. Magyar Nyelv	Kövecses Andrea
15. Matematika	Szilassy Lajos
16. Német	Propsz Eszter
17. Nev. Tudományi	Ormándi János
18. Olasz	Szenási Ferenc
19. Orosz	Györke Zoltán
20. Pszichológia	Démuth Ágnes
21. Rajz	Lázár Pál
22. Román	Michaela Bucin
23. Számítástechnika	Kréz Miklós
24. Szlovák	Maruzsné Sebó Katalin
25. Tanítóképző	Kövesdi Katalin
26. Technika	Berkiné Bernát Éva
27. Testnevelés	Iski László
28. Történelem	Balog Erika

**KREDIT!
KREDIT!
KREDIT!**

**FÉNY
AZ ÉJSZAKÁBAN**

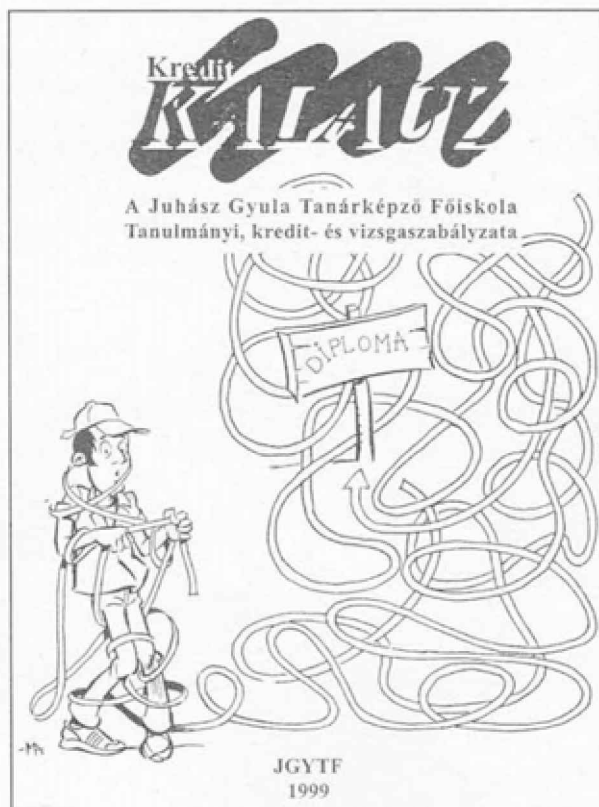
Ingyen átvehető
a HÖK-ön!

Főiskolai lexikon

Kreditrendszer

1. Én se értem.
2. Eddig senkit se találtam, aki igen (vagy erősen titkolják).
3. A káosz káosza (csakis a Sötét Oldal műve lehet), neve ezentúl: kreditkáosz.
4. Ezentúl minden, a főiskolán és vonzaskörzetében elkövetett káromkodásért súlyos kreditpont-megvonás jár!
5. Előre megadott, fix órarendnél a kreditrendszer semmit sem ér.
6. A tanároknak a plusz órákért is kreditben fizetnek majd.
7. Jövőre országos szinten kötelezővé teszik. Tehát olyan, mint a bárányhimlő, minél előbb átessünk rajta, annál jobb.
8. Egész Európában elfogadott rendszer, ezért vezetik be nálunk is. Ahány út, annyi ugrás.
9. Első világháború – 1914. Második világháború – 1939. Kreditrendszer – 1999.
10. Egyetlen pozitív oldala: a „Kérsz kólát?” kérdést felváltotta a „Te érted a kreditrendszert?” ismerkedési formula.

Kredit-tanoda

Mint gondolom, mindannyian észrevettétek, főiskolánkon kitért a kreditrendszer. Van aki örömmel nyugtázza; akadnak sztoikusok, akiknek teljesen mindegy; de a többség csak morgolódik és nem érti az egészet. Az ő kedvükért indítunk lapunkban egy új rovatot, amely a mindenkori aktuális problémákról igyekszik felvilágosítást adni, illetve a tennivalókról tájékoztat.

A mostani számunkban az *Útmutató a kreditrendszer bevezetéséhez* c. főiskolai kiadványból tallózunk. Ebből sajnos nem juthatott mindenkinek, mivel az illetékeseket meglepte a kiadott példányszámot messze meghaladó érdeklődés.

Minden kérdésre és gondra természetesen nem tudunk kitérni ezen a fórumon. További problémáitokkal forduljatok nyugodtan a tanszéki kreditfelelősökhöz, illetve a tanulmányi referenshez a HÖK irodán – mindenhol szívesen segítenek nektek.

1999. szeptember 27-30.

A kurzuslapok rögzítése. A TO előadói beviszik a kurzusfelvétel adatait a számítógép-feldolgozó rendszer adatbázisába. A szoftver feldolgozza az adatokat, rögzíti aktuális, személyi kurzuslistát. Jelzi, ha kurzuslap hiányzik, illetve ha nem tartalmaz legalább az AKH-nak (alsó kredithatár) megfelelő mennyiségű felvett kreditet. Mindkét esetben felszólítást kap a hallgató a hiányosság pótlására.

Ha a kurzuslap „csak” feledékenységgel hiányzik, az előző pont szerint kell eljárni. Ha a kreditszám kevés, a hallgatónak további kurzusokat kell felvennie. Erre engedélyt az a szaktanszéki tanács adhat, akinek a kurzusát a hallgató pótlólag fel akarja venni. A pótlás határideje az 1999/2000. tanév őszi szemeszterében október 13.

1999. szeptember 13. – december 17.

Szorgalmi időszak. Az oktatás a szokásos rendszerben folyik. A kreditrendszer szempontjából jelentősége csak az évközi kollokviumoknak és a tanórához nem kapcsolódó munkafor-

mák elismerésének van. Az évközi kollokvium, normál kollokviumnak minősül, ha önálló kreditértéke van. Elismerésére a szorgalmi időszak végén, a gyakorlatok jegyeinek beírásakor kerülhet sor. Hasonló az eljárás az egyéni munkaformák elismerésével is. Ezek lecke-könyvbe írására a vizsgaidőszak végéig van mód.

Összes megszerzendő kreditmennyiség

A szakos kredittervek záróvizsga feltételként megadott kreditértékei, továbbá a Pedagógus Mesterség Modul (PMM) kreditelőírása, plusz az általánosan művelő értelmiségképző (ÁM) tárgyak kreditelőírása, és a szakdolgozat kreditértéke.

AKH – alsó kredit határ

Egy adott hallgató számára előírt összes megszerzendő kreditmennyiség felévre eső részének 70%-a. Addig a félévi beiratkozás érvénytelen, míg nem vesz fel valaki annyi kreditet érő órát, hogy esély legyen az adott félévben az AKH teljesítésére.

Kredit Tanácsadó Testület

A főigazgató által felkért tagokból álló testület. Az elsődleges tanácsadó testületek (a szaktanszéki kreditfelelősök, a TO előadói és a HÖK iroda munkatársai) felkészítéséért, a tájékoztató anyagok elkészítéséért és az elsődleges tanácsadó testületeknél meg nem oldott problémák kezeléséért felelős. Ügyeleti rendszerben irodát működtet a főépület tanácssterem melletti tanácskozájában.

A kurzus felvételeinek ismertetése

Minden tantárgy oktatója a tantárgyfelvételi időszakban köteles tájékoztatni hallgatóit a jogaik gyakorlásához és kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges tudnivalókról. Ebben egyértelműen ki kell térni:

a) a tantárgy félévi lezárását jelentő ellenőrzési formára (szigorlat, kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás stb.);

b) a sikertelen teljesítmény javításának lehetőségeire és módjára, vagy arra, hogy a javítást a tantárgy jellege nem te-

szi lehetővé;

c) a hiányzások miatt elmaradt gyakorlatok, feladatok pótlásának lehetőségeire és módjára;

d) a ZH-k írásának időpontjára.

e) Ha az oklevél minősítésébe valamelyik tantárgyból szerzett érdemjegy beszámít, e tantárgy oktatásának megkezdése előtt erre a hallgatók figyelmét fel kell hívni.

Létszámlimit a kurzuson

Két oka lehet.

1. A foglalkozás jellege, az eszközök korlátozott száma teszi a limit megadását szükségessé.

2. A tanszéki óraterhelés, a tanárok közötti munkamegosztás indokolja.

Mindkét esetben tanszéki tanácsi határozat kell a létszámmegkötéshez, ha a hálóterv nem tartalmazza azt.

Összes megszerzendő kreditmennyiség

A szakos kredittervek záróvizsga feltételeként megadott kreditértéke, továbbá a Pedagógus Mesterség Modul (PMM) kreditelőírása, plusz az általánosan művelő értelmiségképző (ÁM) tárgyak kreditelőírása, és a szakdolgozat kreditértéke.

Kötelező kurzus

„K” (kötelező) a követelményrendszerben országosan előírt anyagot tartalmazó kurzust jelöli. Ezek nélkül adott szakon diplomát szerezni nem lehet. Más, bárhonnan származó tárggyal kiváltani csak kreditmegállapodás alapján van mód, amit szakok vagy intézmények kötnek egymással.

Választható kurzus

„V” (választható) – ahol külön utasítás mást nem ír elő (pl. ÁM tárgyak kreditterve) – azt jelenti, hogy teljesítése a záróvizsga kreditelőírásának teljesítését teszi lehetővé. Addig kötelező választani ezek közül, míg az összegzett kreditérték a kötelezőkkel együtt (K+V) el nem éri az előírtat. A feltétel csak az, hogy a választott tárgy szakmai legyen. A szakmaiságot a szaktanszék dönti el.

Összeállította: Szabó Gábor

Anno...

Egy macska négyezer dolláros öröksége

„... Valahol a világváros utcáin kóborol egy fekete macska, éhezve és nyivákolva, küzdve a nagyvárosi élettel, mely nem sok jót nyújt egy kóbor macskának. Pedig ez a szerencsétlen macska nyugodtan élhetne és élvezhetné az örökségét, melyet asszonya, Mrs. Elisabeth Brehm hagyott rá...”

Szegedi Friss Újság, 1925. augusztus 25.

Az eset New Yorkban történt, 1925-ben. Mrs. Elisabeth Brehm, megelégedve az élet viszontagságait, öngyilkosságot követett el. Gázmérgezés által szenderült örök nyugalomra, ám előtte gondoskodott kedves háziállatáról. Végrendeletében meghagyta, hogy Dunder nevű fekete macskáját teszi meg örökösévé, a cicus gondozásával pedig a házmestert bízta meg.

A macska az öngyilkossági kísérlet ideje alatt a lakás-

ban tartózkodott, de gazdájával ellentétben életben maradt, csak elájult a gázszag hatására. Amikor a rendőrség kinyitotta az ajtókat, ablakokat, Dunder feléledt – s nem sejtve „örökös” mivoltát – eliszkolt az ablakon keresztül. Ráadásul a szerencsétlen állat semmiféle különös ismertetőjeggyel sem rendelkezett, hiszen a házbeliek szerint csak egy átlagos fekete macska volt – legalábbis kinézetre!

„Most már az a kérdés, hogy ha Dunder elő is kerül, hogyan állapítsák meg a személyazonosságát?... Megtörténhetik, hogy idegen macska fog jelentkezni az örökségért és nem lesz, aki a szélhámost leleplezze.” – írta aggodalmaskodva az újság.

Szegény Dunder!

Pedig milyen gond nélkülű öregkor várt volna rá, ha nem siet annyira. Bár ki tudja, lehet, hogy csak nem akarta lejártni magát azzal a potom négyezer dollárral...

- N.M. -

Bezzeg az én időmben

Rosznak a gyerekek. Neveletlenek.

Nem, nem. Én nem voltam ilyen. Tényleg.

Én mindig tudtam, hol a határ.

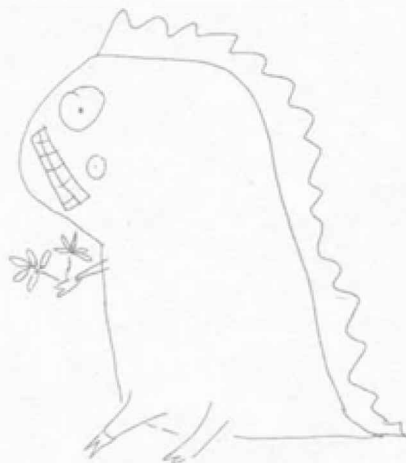
Soha nem kellett rám szólni. Nem feleltem, nem álltam meg a kocsitűt közepén beszélgetni, nem húztam meg a macskák farkát, nem rúgtam be focival egyetlen ablakot sem, nem festettem össze a házfalakat, nem bújószkáztam üres vagonok között, nem lógtam be a moziba korhatáros filmre, nem loptam cseresznyét a szomszéd kertjéből, nem kentem be éjjel fogkrémmel a nővérem arcát, nem ijesztettem az öcsémet az Óriás Gyerekező Mumussal, nem firkáltam össze az iskolapadot, nem csengettem be idegen lakásokba, hogy azután vilámgyorsan elszaladjak, nem rendeltem 400 személyes hidegtálat a szomszédék címére...

Ezzel szemben mindig helyesen viselkedtem. Szabályoknak megfelelően. Okosan, szépen, engedelmesen... Ahogyan azt egy gyerektől soha nem szabadna elvárni. Különben olyan savanyú felnőtt lesz belőle, mint azok, akik mindig mindenért megszólják szegény gyerekeket... Bezzeg...

Kerla

Hurrá!!!

Varsányi András megtanult sárkányt rajzolni!!!

a sárkány-tűárús

Mézesmadzag

Számos újságban az álláshirdetések között gyakran felfedezhetünk fiatal, középfokú végzettségűeknek szóló, különböző cégek által tett állásajánlatokat. Általában határozott fellépést, jó megjelenést kívánnak és továbbtanulási, átképzési illetve jó kereseti lehetőséget kínálnak. Hasonló módon diplomásokat is keresnek.

Egy ismerősöm, zsebében a friss diplomájával el is indult „szerencsét próbálni” egy ilyen álláshirdetést illetően. Egy elég jól működő, rugalmasnak tűnő pénzügyi cégnél kötött ki. Először is elmesélték neki, hogy mit is kellene csinálnia, majd tájékoztatták a fizetés nagyságáról. Ezen belelkesülve hallgatta tovább az ismerősöm, hogy mindez csak úgy lehetséges, ha részt vesz egy átképzési tanfolyamon. Miért is ne? – tette fel a kérdést magában. Természetesen rábólintott. Azonban ekkor jött a hideg zuhany: a tanfolyamot saját zsebből kell finanszíroznia, ami persze nem egy-két forintba kerül...

Másik hajmeresztő eset a különféle önköltséges tanfolyamokat, képzéseket indító iskolák ügye. Megadnak egy bizonyos összeget, mint képzési díjat. Az egyén elgondolkodik, s mivel érdekesnek találja a tanfolyamot, szeretne még tanulni, a díj is elviselhető, jelentkezik. Ám a felvételi előtt (jobb esetben) vagy éppen után, amikor kiderült, hogy fölvetették, bejelentik, hogy a képzési díj sajnos emelkedett...

Jó kis üzleti taktikák ezek. Először elhúzzák a mézesmadzagot, majd utójára fény derül a „kellemetlenebb” dolgokra is. S az ember ismételtelen csak a drága idejét pocskolta s tornáztatta az idegeit.

-M-

Lakmuszjavaslat

Csapody Miklós, az MDF országgyűlési képviselője törvényjavaslatot nyújtott be a történelmi családok nemesi előneveinek használatáról. A javaslat szerint újra lehetne használni a grófi, bárói és egyéb címeket hivatalos iratokban (anyakönyvi kivonatban, személyi igazolványban, stb).

Az ötlet szépen illeszkedik abba a politikai irányvonalba, amelybe Horthy újratemetése is tartozott. Mert jó dolog, kétségkívül felemelő, hogy hazánk valahaélt nagy politikusai közül az idő haladtával egyre többen tértek vissza szülőföldjükre nyugodni. Kossuth Lajos, aztán II. Rákóczi Ferenc, végül pár évvel ezelőtt Horthy Miklós is. Ám az újratemetés inkább üzenet volt a magyar társadalom számára, mint hazafias cselekedet. Ahogy üzenet a nemesi előnevek újbóli használatának terve is. Meg kell végre értenünk: 1945-ben nem tűnt el nyomtalanul a későfeudális és polgári elemekből egyaránt építkező „király nélküli királyság”. A feudalizmus áporodott, kriptaszagú levegőjét újra érezni.

A választás lehetősége 10 éve adott. A címzetes árnyak a rendszerváltás óta többször is megkörnyékezték a polgári demokráciát választó társadalmat, nemegyszer kormányzati nosztalgiába burkoltan. Eddig úgy tűnt, a vezetettek többsége megértette, hogy a múltat nem azért kell elutasítani, mert rossz, mert sok volt a szegény földnélküli, és kevesen birtokoltak nagy vagyonokat, akik ezen előnyüket messzemenően ki is használták a szegény földnélküliekkel szemben. Ez ma is így van, apróbb különbségekkel. A múlt azért nem alternatíva, mert a jelen problémáit nem lehet múltbéli válaszokkal kezelni. Gyártulajdonos és tervezőmérnök vitájában nem lehet karóba húzással dönten.

Persze, Csapody úr javaslata korántsem jelenti azt, hogy jövőre, a magyar államiság születésére és Szent Istvánunkra való emlékezés alkalmából Orbán Viktor megkoronáztatik. A helyzet ennyire azért nem súlyos. Ám arra mindenképpen jó, hogy megvizsgáljuk, merre tart a parlament, a döntés közéleti fogadtatása pedig arra, hogy merre a társadalom.

Előre vagy hátra.

Szalontai Attila

A fenti írás nem feltétlenül tükrözi a szerkesztőség véleményét.

VARSÁNYI ANDRÁS
IS TISZTELI A
HAGYOMÁNYOKAT

Lék Bénes

Sajtos körte ínycseceknek

Jancsák Csaba
a Szegedi Felsőoktatási Szövetség
Hallgatói Önkormányzatának elnöke

Kedvenc őszi csemegémhez kevés összetevőre, rövid ideig tartó előkészületekre és körülbelül negyed óra türelemre (a sütés alatt) van szükség.

A sajtos körte alapanyagai: néhány szem körte, 10-15 dkg kemény, olvadékony sajt (Trappista, Óvári, Pannónia), valamint egy tojás sárgája. A francia eredetű étet különlegessé a hagyományos fűszerek – a só és bors – mellett a szerecsendió teszük.

A sajtot apró kockára vágjuk, összekeverjük a tojás-sárgájával, ízlés szerint fűszerezzük. A körteket alaposan megmossuk, megtöröljük, hosszában kettévágjuk, kiemeljük a magházat és kivájjuk még a gyümölcsbőr felét. A belet szintén a tojásos sajtba keverjük. A körteket megtöltjük, tűzálló tálcára rendezzük és előmelegített, forró sütőben 15 percig sütjük. Azonnal tálaljuk és faljuk. A sajtrajongók három-négy teáskanálnyi reszelt parmezánnal is megvadíthatják.

Jó étvágyat!

Kanizsai sült krumpli

Forró Lajos
a Hökkentő főszerkesztője
(saját recept!!!)

Hozzávalók: 0,5 kg krumpli, 1 fej vöröshagyma, 20 dkg füstölt sajt, csipős házikolbász, só

A hasábokra vágott krumplit bő olajban sütni kezdjük. Amikor félig megsült, rászórjuk az apróra vágott hagymát, összekeverjük és sütjük tovább (nem baj, ha a keverés során a burgonyahasábok kicsit összetörnek). 2-3 perccel azelőtt, hogy a krumpli megsül, rászórjuk a felkarikázott csipős kolbászt, és megint megkevergetjük. Eközben a lereszelt sajt 1/3-át egyenletesen elterítjük egy lapos tálban, vagy nagyobb tányérban. Erre ráterítjük a lecsöpögtetett és ízlés szerint megsózott krumpli felét, majd arra egy adag sajtot, arra a krumpli másik felét, és végül az egészet befedjük a megmaradt 1/3-nyi sajttal.

Jó étvágyat!

Gyilkos

a buszon

– Aztán Józsi fogta a fejszét és lecsapta mind a hármat – ez a mondat riasztott fel gondolataimból. A mesélő – nagy hangú, húsz év körüli fiú – arcán széles mosollyal, nagy átéléssel lendült bele a történetbe. A hallgatósága – néhány hasonló korú suhanc – tátott szájjal hallgatta. A busz többi utasa igyekezett nem tudomást venni a horrorisztikus történetről, mégkevésbé annak előadójáról. „Mi közöm hozzá” arckifejezéssel bantak ki az ablakon, mintha az elszaháló fák unalmas egymás utánja kötné le minden figyelmüket.

– Tudjátok, fejszével a legjobb gyilkolni, mert egyből a fejét tudod lecsapni a szemétnék... – tette hozzá a fiú egy szakértő bennfentes arckifejezésével. A többiek helyeslően bólogtattak. Láthatóan itták minden szavát.

E emberek, ezt nem kellene hagyni! A végén a másik kettőt is megrontja! Ezért én sem merek szólni. Ki tudja, nincs-e a mesélőnél egy rugós zsebfejsze vagy valami ehhez hasonló. Még a végén vérfürdőt rendez a buszon is. Ezek bármire képesek, ha sarokba szorítják őket.

– Persze az sem mindegy, hogy mekkora az ellenfeled támadási értéke... – fejtegette tovább a mesélő, láthatóan élvezve a többiek ámulatát.

De ez a mondat valahogy nem illett bele a fejszés gyilkosról kialakult képembe. Miféle morbid bűnöző az, aki a szegény áldozat „támadási értékét” mérlegeli brutális mérsárlása előtt?

– ... mert hát az se mindegy, hogy te milyen dobsz – mondta a fiú fejét ingatva, mint aki már tényleg elvétett egy-két dobást. Most már végképp összezavarodtam. Hogyan lehet eldobott fejszével fejeket vágni?!

– Ezért jó kalandmesternek lenni. Akkor olyan szörnyet kreálsz, amelyet csak akarsz – vont a le a végső tanulmányt a „gyilkos”. Értem! Még magamon is mosolygok. A fiúk egyszerű szerepjátékosok. A fejsze harci eszköz, de csak a szóban létezik. Gyilkosságról szó sincs – ez játék. Vagy mégsem?

Kasza M.

A kőbaltás ember

Van egy ember Magyarországon, akit nem érdekelnek a politikai csatározások, nem fél a világvégétől, nem akarja megnyerni a lottóötöst, nem okoz gondot neki a kreditrendszer és nem aggódik azon, hogy mit vegyen fel a Regősbe csütörtökön. Egy olyan világot épített fel nemcsak magának, hanem nekünk is, amely már csak a történelemlkönyvek poros soraiban olvasható. Regöly, egy nyugat-magyarországi település mellett, az egykori homokbányából jött létre Új-Szkitia, vagyis a kísérleti régészet egyetlen működőképes központja Magyarországon. Cziráki Viktorral, Új-Szkitia törzsfőnökével beszélgettem.

Hogyan találtak rá a helyre ?

Legelőször a bátyámékkal voltam ott, amikor ők jártak lovagolni, mi kisebbek kijártunk velük. Már akkor is szerettem keresgélni, mert a környék telí van régi tárgyakkal, a cserépdaraboktól a kőbaltáig. Volt itt egy újkőkori település, emiatt lehet itt szinte mindent megtalálni. Így jártam ki nagyon sokat akkori barátaimmal, tehát már gyerekkorunkban elfoglaltuk a homokbányát, ahol mára Új-Szkitia áll.

Tanultál régészetet valahol?

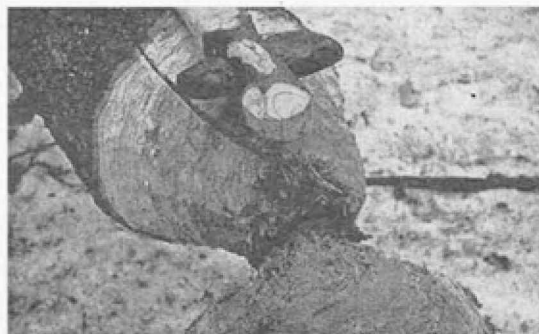
Iskolában? Nem. Azt hiszem negyedikes koromban kaptam az első könyvet ezzel a korról kapcsolatban és akkor mentünk először múzeumba, talán itt vettünk még könyvet, de azóta is csak könyvekből tanultam, főként amikor már felnőttébb lettem és már jobban felfogtam ezeket a dolgokat. Lassan egyébként kisebb könyvtár alakult ki nálam, ahol tulajdonképpen minden fontos könyv megtalálható, illetve ami nem található meg, azt a múzeumok könyvtárából szerencsére megkaphatom.

Van valamilyen kapcsolatod a régészekkel, múzeumokkal?

Volt, de a gyűjtés és a kapcsolat már régen megszakadt, a gyűjteményem beszüntettem, mert a régészek megfenygettek, hogy ha ezt, vagy azt a leletet nem adom oda, akkor elkoboztatják. (Fiatal fejjel nem tudtam, hogy valóban megtehetik-e vagy sem.) Ekkor kezdtem tulajdonképpen el azt (nem tudatosan, szinte véletlenül), amit ma kísérleti régészetnek neveznek és Magyarországon igen kevés ember műveli.

Mit jelent pontosan a kísérleti régészet?

Azt, hogy mindent, amit az adott korban készítettek, mi

Kőbaltával kivágva

is, a lehető legjobban megpróbáljuk rekonstruálni, úgy, hogy az használható legyen. A kőbaltával tényleg lehet fát vágni, a házakban tényleg lehet lakni, akár az év 365 napjában is, vagyis a kísérleti régészetben már régen túlmutató, életmódrekonstrukciónak is nevezhető, ami most kint a telepen van. Ezt '82-ben kezdtem el, amikor Szekszárdra kerültem, akkor láttam egy filmet erről, hogy korabeli eszközöket, házakat készítenek. Új-Szkitiában semmi sem mű, minden úgy funkcionál, ahogy annak kell. Semmi sem díszlet, mint mondjuk egy skanzenban.

Milyen korok életmódját rekonstruáljátok?

Ez elég széleskörű. Az első paleolitikumtól a korai nomád népek életmódján át a késő árpád korig vannak tárgyak és épületek. Ezek közül öt ház télen is fűthető, lakható, persze a korabeli kényelmi szintnek megfelelően. Azért megfagyni sehol sem kell, de ha akarok, gatyarohasztó meleget is tudok csinálni.

Publikálsz valahol a tapasztalataidat?

Nem, feleslegesnek tartom. A könyvek leírásainak 90%-a használhatatlan. Íróasztal mögül, úgy, hogy nem próbálják ki hogyan is működhetett régen lehetetlen jól leírni valamit. Tisztelem azok munkáját, akik a könyveket büjják, hogy megtudjanak valamit, de kétlem, hogy tüzet tudnának gyújtani mondjuk egy bot és egy bőrdarab segítségével. Azért csinálom, hogy megmutassam: emberek, ez működik, magam csináltam. Ha most például kipakolnának a déli-sarkra ott is megélnék. Tudom azt, hogy az én tudásommal sok mindent túl lehet élni. Ha a világ számítógépes rendszere összeomlik, minket az sem ráz meg.

Turisták gyakran járnak nálad?

Nem ismert még a hely annyira, de szívesen fogadok bárkit. Nagyjából két éve van nálunk turizmus és az elsős csoportoktól kezdve a főiskolásokig minden korosztály megfordult már erre. Megtanulhatják a tűzgyújtási technikákat, lőhetnek íjjal, agyagozhatnak, kipróbálhatnak mindent, ami a telepen van. Készült róla prospektus is, de nem vertük nagyobbra a dolgokat. Sok embert érdekel, vonz a dolog, ezzel szemben sokan sarlatánnak tartanak. Ami biztos, hogy ez a rendszer itt és most is működik.

TÚLÉLŐK A VÂLCAN HEGYSÉGBEN

1996. április 1-je volt, a bolondok napja, mikor másodmagammal először próbáltam ismeretséget kötni a Déli-Kárpátok eme méltatlanul ismeretlen hegységével. Tédig érő hóval és zuhogó esővel fogadott bennünket, és miközben az első éjszakai sátorhelyet előkészítve a havat tapostam, az járt a fejemben, hogy talán mégsem a szomszédos Retyezát és Páreng nagyobb vonzereje az oka a Vâlcan turistamentességének. A második éjszakát már fedél alatt, a Cioclovina nevű hegy oldalában megbúvó apró remetelakban töltöttük, az apácák konyhájának a padlóján. A harmadik éjszakát ismét havon dideregtük át, a negyediken pedig már vonaton gubbasztottunk, hazafelé robogva. Feladtuk...

Három év telt el, és ez év májusában a Túlélő Túraszakosztály öt lelkes tagja a HÖK áldásával és karácsonyfa jellegű hátizsákokkal felfegyverkezve újra nekivágott.

Rögtön az első nap kiderült, hogy a hegység nincs teljesen hiánytalanul ellátva turistajelzésekkel... sőt, hiányosan sem. A gerincen eltöltött idő utolsó két napja alatt talán mindössze három kopott, fehérrel szegélyezett vörös csik pislogott ránk egy-egy fa vagy kő oldaláról. Így aztán minden napra jutott legalább egy kiadós éltévedés. Azon az ijesztően meredek, többnyire korhadó fák sűrűjével borított hegyoldalon, amely az elejétől a végéig a csúcs közelségével hitegetett, és amelyen mégis ellihegtünk legalább 1,5-2 órát és kiizzadtuk testünk víztartalmának 99%-át, szinte biztos, hogy nem vezetett turistaösvény. Borotvaéles

macheték híján pusztá kézzel tördeletük akarva-akaratlanul az utat, hiszen a kapaszkodónak kinézett combvastagságú fák is gyakran úgy dőltek el pihepuha érintésünkre, mint az esőerdei faóriások a brazil favágók láncfűrészzeinek emberi hülyeséget megéneklő kórusától. A jelzést, ha egyáltalán volt ilyen, már valószínűleg a hegyoldal lábánál elterpeszkedő

zsombékos-moosaras nyírfaerdőben elvesztettük, ahol inkább figyeltünk arra, hogy bokánál mélyebbre ritkán merüljünk, mint holmi fára pingált csikra.

Nehezen, de végül kivergődtünk a hegység kopasz gerincére.

A tél fehér takaróját már foszlányokká tépték a szelek, és a halottsárga tavalyi fűben ezernyi sötétlila virág mosolygott a Napba. Alattunk friss zöld völgyek kanyarogtak, malachitszínű vonulatok hullámoztak, és megcsodálhattuk a távoli Retyezát és Páreng szikrázóan fehér, havas tömegét is. A völgyeken felhők kúsztak lassan felfelé, hogy aztán gomolyogva ostromolják meg a gerincet. Lassan elnyelték a sziklákat, a fákat, a virágokat, és végül ránk is hideg és nedves köpenyt borítottak. Majd váratlanul visszavonulót fújtak, egyszerűen elpárologtak, hogy átadják helyüket a tavaszillatú nap sugaraknak és a völgyek mélyen megbúvó újabb, fehéren lüktető felhőalakulatoknak. A fény és a felhők játékos tavaszi párharca volt ez.

Sajnos ötünk közül csupán hármunknak adatott meg a lehetőség, hogy meglessük a tavaszi természet játékos rapzodikusságát és sokarcúságát. Egy szerencsétlen vasúti átszállás következtében ketten nem sokkal az indulás után egy román kórház vendégszeretetéit élvezhették, majd az első vonattal kénytelenek voltak visszatérni Magyaror-

Küzdelem a széllel

Sziklás gerinc

Kopasz gerinc

szágra.

Simeria, egy dél-erdélyi kisváros koszos vasútállomása volt a helyszíne a majdnem tragédiával végződő kalandnak, a szegedi Túlélők által bemutatott „Nagy Ugrásnak”. A pontosságukról nem éppen híres román vonatflotta eme diszpédánnya úgy próbálta behozni késését, hogy a fékpo-fák még csikorogtak a kerekeken, mikor a vonat már indult is tovább. A CFR (román vasúti társaság) lelkiismeretes munkatársa úgy ítélte meg, hogy az a fél másodpercnyi idő, amit a szerelvény az állomáson töltött, tökéletesen elég arra, hogy a kedves utasok még biztonságosan le, illetve fel-ugráljanak. Ám sajnos nem számolt tájékozatlan külföldi kezdőkkel, akik nem tudják, hogy a vonat állomáson való tartózkodására kiírt két perc valójában azt jelenti, hogy egy. a peronon álló sasszemű utas látómezejében mennyi ideig tartózkodik a vonat. Így szinte még örülhettünk, hogy nem büntetett meg, amiért olyan csúnyán összevérreztük a cigarettacsikkokkal izléselesen dekorált peront, mikor szó szerint fejünket vesztve leszálltunk a vágató szerelvényből. Az utolsó kettőnek viszont már akkora sebességgel kellett megküzdenie, hogy szinte felszántották a jó kis kavicsos betont. Az infarktus kerülgetett társaink rongybábuként elterülő testét és a zavartalanul továbbcsattogó vonatot látva... A rendőrség és a mentő pillanatok alatt befutott, és az orvosok annak ellenére ellátták sebesültjeinket, hogy még csak egy biztosításra hasonlító papírfecnik sem volt, pénzről nem is beszélve. Egyszerűen jelesre vizsgáztak emberségből! Ákos kiszakadt homloklarabját sajnos nem találtuk meg a peron göröngyei között, így azt nem tudták visszavarni, de a hajtövetől a szeme aljáig olyan gyönyö-

Ködbe veszve

rű heget varázsoltak a fejére, hogy Frankenstein szörnyete-gét gэнkezelt kanárinak néznék, úgy besárgulna az irigy-ségtől.

Szerencsére mindkét áldozat sikeresen túlélte ezt a szá-mukra kissé rövidre szabott túlélő-túrát, és miután bekötö-zött végtagokkal és fejjel a vasútállomás várótermében ál-talános feltűnést keltettek a didzsiből hazatámolygó helyi fiatalság körében, érzékeny búcsút vettünk egymástól. Ők hazatértek, mi pedig elindultunk a Vâlcan-hegységbe.

ATA

Román kórház

Búcsú a sebesültektől

Behatolás Európa Testébe

Az előkészületek és az első napok

Ha valaki utazni akar, nem árt, ha előre megtervezi az egészséget. Honnan mikor indul tovább, hova, mikor érkezik, mennyi időt, mivel tölt egy helyen, hol alszik, mit eszik és egyéb ilyen lényegtelen dolgokat. Ezt minden nagyobb utazás előtt meg kell tenni. Kivéve persze, ha vonattal indul el az ember, akkor ugyanis ezeknek nagy része teljesen felesleges.

Utunk előkészületek olyan menetrendet állítottunk össze az internetről, mintegy öt órá s megfe-szített éjszakai munkánkkal, hogy még az öreg masinista sógorom is megnyalta mind a tíz ujját. A papírunkon, mely több mint egy hónap adatait tartalmazta csak a vágányok nem voltak feltüntetve. A precizitás felsőfoka. Valószínűleg kicsit túlterveztük a dolgot, ugyanis már Győrből is más vonattal mentünk Bécsbe, ahol végül az egész utazás egyetlen menetrendünk szerint a Wieni vonatra felszálltuk. A Wiener Walzer egész éjszakai át sütvített Zürich felé. Apró fennakadást csak az okozott, amikor a hajnali Svájc hegyei között észrevettük, hogy a vonat pont ellenkező irányba mozog, mint amikor elindultunk, tehát a két ország valószínűleg helyet cserélt, így mi most visszaérkezünk Zürichbe. A pályaudvaron, miközben a svájciak sielni igyekeztek, nekiláttunk reggelink-

nek. Kolbász, sajt és szalonna, ahogy az alkalomhoz illik.

Hogy ne legyenek diplomáciai bonyodalmak, elhallgatom, hogy a magyar 50 Ft-os érmét a svájci automaták nagy része 2 svájci franknak hiszi, s azt is, hogy erre a cso-

kező irányba, mint amerre az óváros és a tó egyébként található.

Egy csatorna mentén indultunk el az adott irányba, ami a város szintje alatt folyt egy kicsivel és fa pallókból gyalogút vezetett mellette. Összebarátkoztunk néhány jófej kacsával, akik megették az otthonról hozott süteményünk utolsó morzsáit. Egy helyi fiatal srác az ásványvizet üvegeimre mutatva megkérdezte, hogy milyen víz van bennük, mert ha tiszta, kérne belőle, hogy belőhesse magát. Természetesen adtam.

A további rövid sétánkon a gyalogúton, úgy húsz méterenként talákoztunk szabadon lebegő svájciakkal, akik éppen adagolták maguknak hol orron, hol vénán keresztül.

Hol aludjunk Zürichben? – a kérdésre a választ a buta (de szép) rendőrnök köszönhetjük. A 9-es villamos a város szélén tett le minket egy hegy lábánál, ahová mi csörtetni kezünk felfelé, mignem találtunk egy olyan helyet, amely tökéletes volt a főzésre és melleleg egy turistapihenőnek

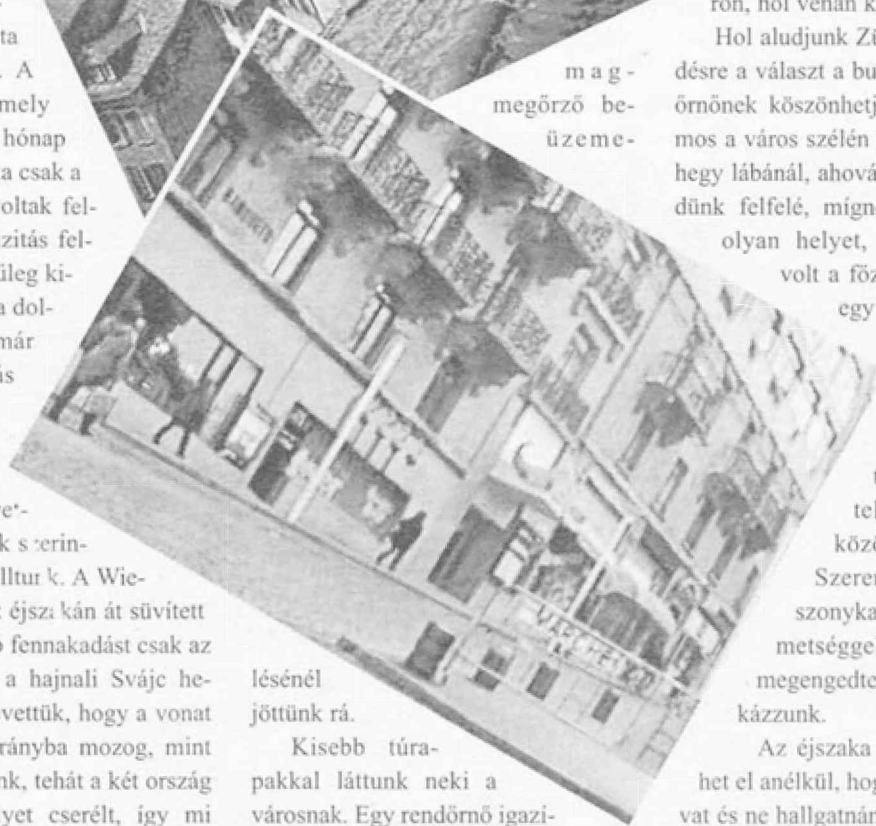
nézett ki. Hamar kiderült, hogy nem az, hanem az alattunk lévő hétvégi telkekhez tartozó közös tűzrakó hely.

Szerencsére egy aszszonyka, habár tört németességgel kértük ugyan, megengedte, hogy ott éjszakkazzunk.

Az éjszaka azonban nem jöhet el anélkül, hogy ne látnánk a tavat és ne hallgatnánk egy kis Jazz-t a tó melletti Club-61 étterem teraszán. A programot egy helyi újságból néztük ki és elég jó ötletnek tűnt.

mag-
megőrző be-
üzeme-

lésénél
jöttünk rá.

Kisebb túrapakkal láttunk neki a városnak. Egy rendőrnő igazított útba bennünket, azt mondta, nézzük meg az óvárost és a tavat, majd elküldött minket teljesen ellen-

A Club-61 a környék egyik leg- igényesebb étterme és diszkója, ezért eléggé meglepődtek a pincérek és a kőbőbők, amikor a helyhez képes elég szakadtan, szimatsztyron egy kiló kenyérrrel és fémpharakkal beál- lítottunk. A tíz fran- kos belépőt há- la a sajtókár- tyánknak meg- úsztuk, és sza- kadtságunk ellené- re is beengedtek minket. Hogy teljes legyen az este, az amúgy nagyon jól ze- nelő együttes fúvósa elővett egy moldvai- csángó fafurylát, amin magyar népdal alapú improvizációkat ját- szott a mi és a kö- zönség nem kis megalégedésére. Később kide- rült: egy hete itt játszottak Budapes- ten.

Visszatérve szál- lásunkra, ahonnan ráláttunk az egész városra, elúztuk a rókákat, akiknek nagyon tetszett a szalonnánk illata, és vég- re egyenes síkon (egy fa asztalon) el- aludtunk. Annyira, hogy a Lou- sanne felé tartó vonatra utolsó pillan- tatban ugrot- tunk fel.

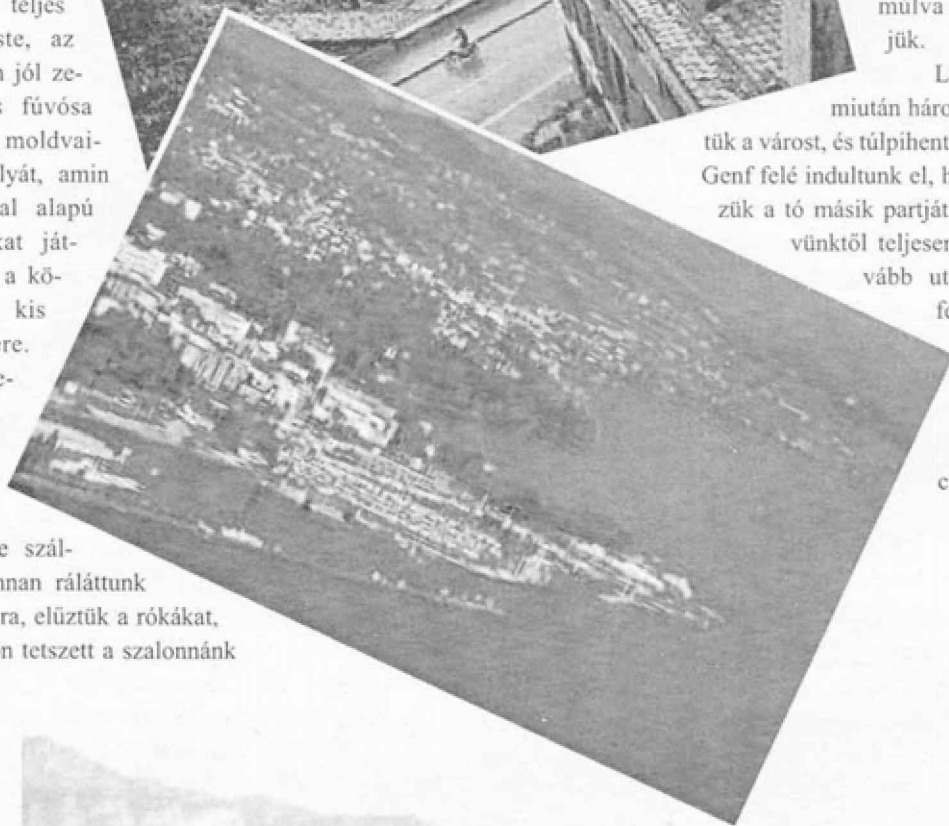
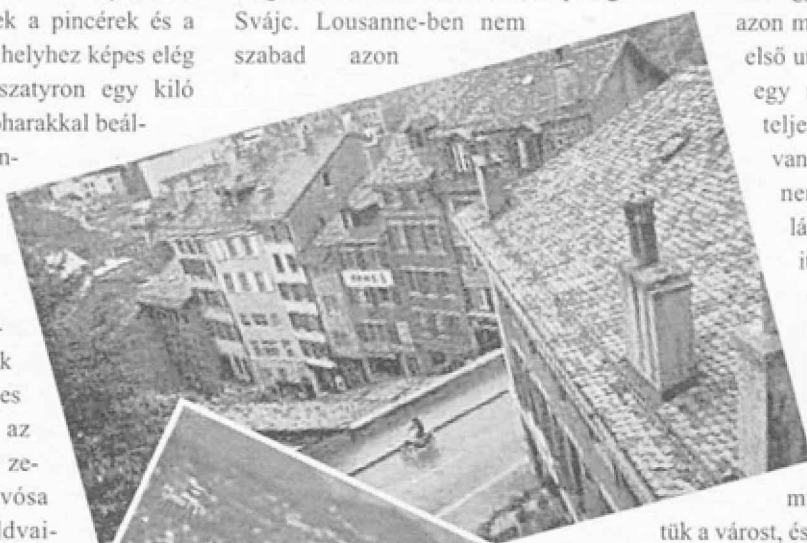
Eddigi utazásaim egyik nagy tapasztalata, hogy Magyarországon kí- vül csak egy hely van, ahol még

több szép nő és a házak építésében még több eklektika található, ez pedig Svájc. Lusanne-ben nem szabad azon

sem csodálkozni, amikor egy utca alatt egy másik utca található, azon meg pláne nem, hogy az első utcaszinten lévő házakra egy másik utcaszint háza, teljesen más stílusban rá van építve. Ezek mellett nem meglepő, ha egy lány meghív egy bárba italozni, egy másik pe- dig, bár nem tud csak franciául, úgy elbű- vől, hogy még két hét múlva is emleget- jük.

Lusanne-ból, miután három napig néz- tük a várost, és túlpihentük magunkat, Genf felé indultunk el, hogy megnéz- zük a tó másik partját is, majd ter- vüinktől teljesen eltérően to- vább utaztunk Lyon felé, hogy nem minden ok nélkül elkezdjük szidni a fran- ciákat...

*mp
(az írást
lusanne-i
fotókkal
illusztráltuk)*

A Veresegyházi Amazonok

„She blew my nose and then she blew my mind.”
(Rolling Stones)
„Keverhetnél egy szexi koktélt nekem.”
(Z’Zi Labor és a Veresegyházi Asszonykórus)

tündöklése és nyomorúsága

Mint ahogy minden világ, a zenei világ is sűrűn változtatja arcait. Rendkívül gyorsan változik a zenei ízlés, az egyik nap még a gitárok zúzása, a másik nap már a dobgép dübögése az, ami tűzbe hozza a nagyérdeműt. Egyik nap még táncikáló, éneklő asszonykák, a másik nap már bögyös, hidrogénszöke femme fatale-k hangja-ítól visszhangzanak a klubtermek. Egyik nap még bakelit, a másik nap már cédét teszünk föl mind modernebb zeneszerkezetünk tányérjára.

Szinte nincs énekes vagy együttes, amely biztosnak érezheti helyét a könnyűzenei piac palettáján, azaz egy kivétel talán mégiscsak akad. Sokan vannak, mégis egyek. Nemesak községük, hanem egy ország büszke rájuk. Egyetlen ellenségük van: az idő. Ők cikkem főszereplői, a Veresegyházi Asszonykórus.

Több mint tíz éve jelent meg a Janicsák István vezette Z’Zi Labor együttesnek az az ominózus albuma, amelyen a Veresegyházi Asszonykórus is színre lépett. A közönség elsősorban az ötletet értékelte, az újdonság erejével hatott a kezdeményezés. Voltak is mindent elsöprő lemezbévétel, turnék, meghívások, meg minden egyéb. Emlékszem, a Magyar Televízió Húsz a Csúson című műsorának hónapokig volt első helyezettje a rendkívül leleményesen lefordított Rolling Stones-sláger, a Honky tonk woman feldolgozása.

Próbáltak aztán külföldre is betörni, több-kevesebb sikerrel. A Rolling Stones tagjaival sajnos nem találkozhat-

tak, pedig bizonyára egy életre való élmény lett volna az országos híru asszonyoknak, ha egyszer Mick Jaggernek vokálozhattak volna. Szinte látom őket, ahogy a híres és hírhedt rock sztár köré rendeződnek, egy nagy körbe, fogják egymás kezét, és táncolnak. Kettőt jobbra, kettőt balra.

Mick Jagger az 1960-as években, amikor még a Veresegyházi asszonyok is lányok voltak

De nem így történt. Egy idő után elfelejtődtek, már Janicsák sem hívta meg őket többé, mással próbálkozott. A veresegyházi nagymamák meg csak ültek a babérjaikon és várták, hogy történjen velük valami. De semmi sem történt.

Már-már teljesen a homályba veszttek, amikor a magyar média egyik fenegyereke meghívta őket a műsorába. Fellelegezhettünk. A veresegyházi asszonykórus egyáltalán nem szűnt meg. Megvannak, jól vannak, és még mindig énekelnek. Millióan láthatták őket viszont a televízió képernyőjén, újra rájuk világítottak a reflektorok. Talán utoljára.

Mégsem megy minden úgy, mint régen. A tíz év leforgása alatt sok minden megváltozott körülöttük. A média és a piac veszteseivé váltak. Szabadon énekelhetnek, de ma már csendesebben. Szabadon énekelhetnek, de ma már senki sem hallgatja őket. Semmivel sem érnek már többet például a Bükkszentkeresztesi Asszonykórusnál.

És ez fáj nekik.

No de ez a változások évtizede volt.

ML

Mondja, tudta a

Quimby

együttessel kapcsolatban, hogy...

- a zenekar egyik tagja sem végzett zenei konzervatóriumot
- az egyik szegedi koncert után Kiss Tibor egy tarjáni panellakás akkora szobájában ébredt, ahol a lábát már nem tudta kinyújtani, mert ott volt a fal

- jó kapcsolatban vannak a szegedi Nyers tagjaival, bár a gólyatábori koncerten megorrolták rájuk, mert bár megígérték, mégsem jöttek ki a Regösbe
- a zenekar kongása és mókamestere, Livius megelégtelt a teживást
- az együttes a gólyatábori kon-

- certe úgy érkezett, hogy a 6 tag-nak összesen nem volt 500 Ft-ja
- az új album egy kicsit depresszivebb lesz, mint az előzők, de tele humorral
- október közepe körül újra Szegeden játszanak – minden valószínűség szerint a JATE Klub vendégeként?

„Gengsztervezér leszek egy békés kisvárosban”

„Isten hozott öcsém, ez a való világ!” Dübörög a terem, sportszarnok, szabadtér, bárhol is lép fel a Kartell. Magyarország első számú kedvencei most Ganxstáék. A zenei világ igényes, a szöveg pedig van akinek a szívéből szól, van akit gyomorba vág. Kinek, hogy esik.

Egy biztos, manapság már nem lehet szó nélkül elmenni Ganxsta Zolee és a Kartell produkciói mellett. Túl hangosak, túl szókimondóak és túl sikeresek.

Sas Tamás készülő filmjében a Rosszfiúkban ti készítek a filmzenét!

Ez abszolút így van. A film februárban a Filmszeglére fog kijönni. Sas Tamás felkért minket, hogy írjunk hozzá zenét. Eddig két számot hoztunk össze. Most csináljuk a zenét, a szövegekkel már kész vagyok. Szerepelek is a filmben. Ha látsz benne egy alkoholista rosszfiút, na az leszek én.

Milyen karaktert alakítasz?

Kérlek szépen, egy nagyon rossz fej embert játszom. Gengsztervezér leszek egy békés kisvárosban, ahol a helyi alvilágot irányítom. Természetesen terrorizálom az egész várost. És emellett fellép a zenekar is, ugyanúgy, mint Jancsó Miklós filmjében, saját magunkat alakítjuk. A Rosszfiúk végén lesz egy kosárlabdapályás jelenet, ahol koncertet ad a Kartell, tehát ketős szerepben leszek látható.

Mielőtt elvállaltad a filmszerepeket, elmentél valamilyen színésztanodába színézmesterséget tanulni?

Soha! Ilyen velem sosem történt! Az élet! Az élet adja a tapasztalatot!

A Kartell elindulása előtt Te több hazai előadó dalában, például Pa-dő-dő, Sáros F. Tamás rappeltél. Ez mennyire illik bele az imázsodba?

Figyelj, ez olyan volt, hogy ami-

kor Pierrot-val kezdtünk el dolgozni – mert ő csinálja nekünk a zenét – akkor megkért erre, hogy ez neki jó lenne. Meg aztán nekem is jó volt, hogy így belekeveredtem több produkcióba. Ismeretségeim lettek, tapasztalatokat gyűjtöttem. Ez inkább használt a Kartellnek, és nekem is.

A Pa-dő-dő Várom a leveled c. dalában így mutatkoztál be: „Ganxsta Zolee a hip-hop gengszter”.

Igen, hip-hop, egyszer hip, más-szor kopp. Semmit nem jelent. A gengszterséget meg már utálom. Hogy így gengszter, úgy gengszter.

Akkor ez a gengszter stílus csak imázs?

Amiről szó van a zenében, amiről énekelünk, amiről beszélünk, az nagyjából fekszik nekem. Hiszen azért csinálom, mert szeretem. Azért csináljuk, mert ilyennek érezzük magunkat.

A következő albumotok mikorra várható?

Hú, a Dopeman Laci most csinált egyet, egy meg készülőben van, meg a TKO-val és MC. Ducky-val csinál lemezeket, ő ezeken dolgozik. Mi csináltuk ezt a filmzenét, addig szétváltunk és újra összejövünk, és ráállunk majd az új albumra. De ez majd csak

2000 ősze maximum. Címötletnek már felmerült például olyan, hogy Birodalom visszavág.

Úgy tűnik, ebben a zenei stílusban elég nagy az összetartás. Egy csapatban a Kartell, Dopeman, TKO, MC. Ducky, Fekete Vonat...

A Fekete Vonat sohasem volt gengszterrap. Ők egy más stílust játszanak, és nagyon jól csinálják, amit csinálnak, csak hát emberileg nem olyanok, amilyennek gondoltuk őket. Bennük csúnyán csalódtunk. De zeneileg nagyon jók. Bár nem tudom, mire jutnak azzal a viselkedési formával, ami nekik van.

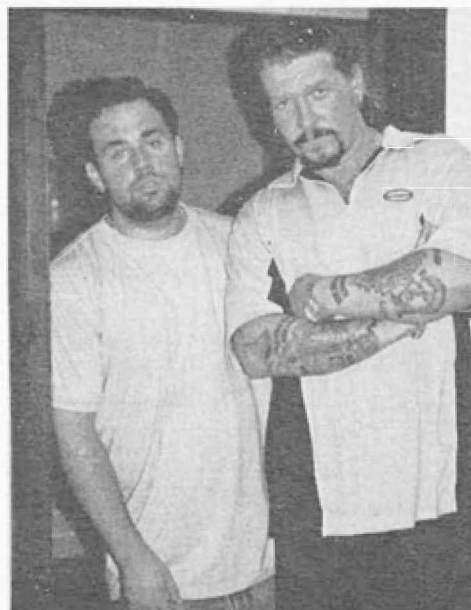
Körülbelül fél évvel ezelőtt Fattima azt nyilatkozta, hogy az összetartás a lényeg! Ezzel egyetértesz?

Akivel össze kell tartani, azzal össze kell tartani, és akibe bele kell rúgni, abba bele kell rúgni!

És kik azok, akikkel össze kell tartani, és kikbe kell belerúgni?

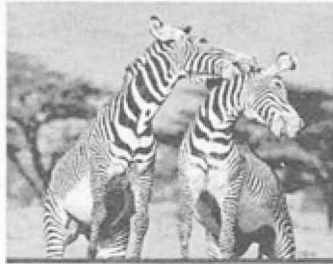
Nem gondolod, hogy a nyilvánosság előtt elmondom?! Mi tudjuk, kibe kell belerúgnunk, és azt is kivel kell összetartanunk...

Mara.

dj pekka bemutatja:

zebra top 10

1. BLUR coffee+tv
2. SUEDE everything will flow
3. SMASH MOUTH all star
4. TEXAS summer son
5. RED HOT CHILI PEPPERS around the world
6. CITIZEN KING better days
7. NYERS kis tréfa
8. TRICKY for real
9. SUPERGRASS movin'
10. BLOODHOUNG GANG the bad touch

Info: djpekka@europe.com

Sündiszkó top 10

- Geri Halliwell - Mi Chico Latino
- Eiffel 65 - Blue (Da Ba Dee)
- Wamdue Project - Ring Of My Castle
- Britney Spears - You Drive Me Crazy
- Vitamin C - Smile
- Alice DeeJay - Better Off Alone
- Ann Lee - 2 Times
- Lou Bega - Got A Girl
- Shanks & Bigfoot - Sweet Like Chocolate
- Enrique Iglesias - Bailamos

NME POPZENE

(„nekem minden egyformán popzene”)

Ebben az új rovatban ezentúl a TÚ hasábjain olyan együttesek olyan dalairól olvashatsz értekezést, melyeket minden valószínűség szerint ismeresz, mégpedig azért, mert rengeteget játszzák a kereskedelmi rádiók, és klipjeiket naponta többször is láthatod a zeneclatorkon.

Szeptemberi számunk vendége a SIXPENCE NON THE RICHER: KISS ME című dala. Csináljunk úgy, mintha csak keveset tudnánk erről a slágeréről! Nem lesz nehéz, mert tényleg. Ami biztos, hogy A esaj nem jár egyedül (She's all that) fedőnevű, nem túl izmos filmnek a betétdala volt. A klip alapján megítélve 4 fiú és 1 csinos lány alkotja a bandát, akik

szabadidejükben szeretnek egy padon ücsörögni, és filmbejátszásokat nézni. Meglepetésre az említett film két főszereplője is ott hancúrozik a pad körül. A klip feledhető, bár szép a stúdióban kialakított csillagos égbolt, de szerencsénkre szól alatta zene is. S ez az, ami minket most érdekel.

Az ilyen dalokra szoktuk azt mondani bölcsen, hogy jól eltalálták. Nincsen benne semmi technikai bravúr, semmi hűrtépés, semmi magas C, semmi dárídó, mégis százhetvenkettedszer is kellemes hallgatni ezt a slágeret, mert hogy sláger, sőt a nyár slágere volt, azt nem ?-ezhetjük meg. Kellemes az énekesnő hangja, szép a dallamvezetése (mondják még ilyene-

Sixpence

ket?), a gitárok csilingelnek, ahogy az a nagykönyvben meg van írva. A szóló, bár csak jelzésértékű, azért a helyén van. „Csókolj meg!”, énekliz az, akinek ez a dolga, és majdnem meg tesszük a kedvéért. Szerelmes dal ez, a jobbik fajtából.

Minden igazi slágernek van egy titkos erőssége: egy kis dallamocska, érdekes hangszín vagy egy egzotikus hangszer. Itt a tangóharmonika (vagy mi) alig észrevehető jelenléte tesz hozzá sokat a dal hangulatához. Holdfény, randevű, csillagok. „Fiatalkod vagyunk és a fiatalokat mindenki szereti.” Örüljünk neki!

Pop Géza

I'm raving, I'm raving...

Pepsi Sziget 1999

A maximális profizmuson kívül, ami már a tavalyi szigetet is jellemezte, az 1999-es Pepsi Sziget a teljes zenei tolerancia fesztiváljaként aposztrofálható. A pesti punkok, a vidéki rockerek és a Tilos rádió sátorból eltévedt jungle-rajongók együtt söröztek a hangfalakból bömbölő Trancemaster 21-re. A Depeche Mode rajongók kontra Bros rajongók típusú ellenségeskedés ma már elavult. (Bár a Tilos-sátorban a hétfő esti Örök Kárhözatra Ítelve – Metálfesztiválon a levegőben érezhető „Hagyjátok már abba” – hangulatot tíz óra után egyre többen öltötték egyre durvább szavakba, de ez elsősorban a szervezők rovására írható.)

A programoktól egyébként nem jöttem lázba különösebben, a szombat estére készültem talán lelkiekben egy kicsit jobban, részben megszokásból, részben a goa-party miatt. Rutinos szigetelőként egyébként is már sejtettem, hogy a legjobb bulikra úgyis a műsorfüzettel függetlenül fogunk ráakadni. Ilyen party volt rögtön szerda este a programban és a térképen nem is szereplő Chill in sátorban, ahol olyan magáért beszélő zenét keverték számomra teljesen ismeretlen dj-k, hogy a Danceland '99 fesztivál nagysátrában keverő dj Tommyboyt ki kellett nevetnünk. A sziget végéig fontos csomópontként szereplő circuszi sátorban a house-on kívül más lényegében nem is volt, kivéve a szombati goát, ami viszont annyira kilógott a sorból, hogy nem is értettük, mit keres ott. Azt persze nem is kell mondanom, hogy a hazai dj elit gyakorlatilag teljes létszámban képviseltette magát, felvonultatva a house Magyarországon létező összes populárisabb válfaját. Ezt mondjuk én viszonylag szerény érdeklődéssel szemléltem, bár jó partik voltak, mindig volt jobb. A már említett Chill in sátorban például a teljesen minimális acidtól a magyar hardcore-on keresztül a legbrutálabb house-ig minden a könnyűzenei élet populáris területeiről hiányzó „techno” műfaj képviseltette magát.

Persze voltak koncertek is. A nagyszínpad fellépői közül idén is magyar zenekarok produkálták a legjobb bulikat (leszámítva a Faithless-t, akik bár nem rajongók értük, el kell ismernem, nagyon kitétek magukért, Jovanottit pedig nem láttam, pedig érdemes lett volna). A néhány év alatt a magyar könnyűzenei ászok közé felkapaszkodó Másfél még mindig inkább Bahiás zenekar: a nagyszínpadon sajnos nem sikerült most sem azt a hangulatot átadni, amit aztán a Bahián maradéktalanul, ám így is a legjobbak között volt. Profizmussal bőven rendelkezik a már törzsvendégnek számító Ganxsta Zolee és a Kartell, akik már évek óta

ott vannak a Szigeten Legjobb Koncertet Adó Zenekarok szűk elitjében. Nem nyilatkozok a Kispárról, és az Animárról, mert más fontos teendőim miatt nem tudtam megtekinteni a fellépésüket.

Aztán ott voltak a kisszínpadok, amik sajnos a hangszigetelés miatt sátrakban voltak. Na ez volt a legfőbb baj: a jelenlevők számával és mozgási energiájával egyenes arányosságban állt a mennyezetről visszahulló izzadság, és a páratartalom, ami nagyon megnehezítette még a levegővétele is. Ha valaki komolyan vette a szórakozást, és tegyük fel: táncolt, jelentős súlyfeleslegétől szabadulhatott meg, és kitétte magát egy nagyon komoly tüdőgyulladás veszélyének. Én, gyenge fizikumú dohányos lévén amennyire csak lehetett, kerültem minden felesleges mozdulatot.

Az egy hétből összesítve most is legalább négy nap gyaloglásból állt. A harmadik nap környékére a meglátogató program esélyeit a távolság már gyakran 100 százalékban befolyásolta. A hatalmas távolságok az állóképességet nagy mértékben fejlesztették, a probléma csak az volt, hogy a fejlődés az első mély és nyugodt alvás után jelentkezett, ez pedig nem a szigeten volt, az biztos.

Az általános véleménnyel szemben, miszerint a sziget évről évre rosszabb („A tavalyi jobb volt”), én idén is megkaptam, amire vártam. Egy hét buli, olyan zenekarokkal, amiket általában csak itt látok, olyan hangulattal, amivel csak itt találkozok, olyan partikkal, amiket csak itt találók a magyar ugar talán legfontosabb könnyűzenei és kulturális eseményén.

Dajka Ádám

6720 Szeged Jókai u. 4. Telefon: (62) 420 792

„Hangszerüzlet felsőfokon!”

Az országban egyedülálló hangszerválaszték.

Magyar és külföldi kották, iskolai kották.

Számítógépes MIDI-eszközök forgalmazása.

Magán zeneiskola – Könnyűzenede.

Hangszerjavítás, márkaszervizek.

Gyorsított OTP ügyintézés.

Steven és Oscar

Látom a múltkor az HBO-n, hogy Steven Segal éppen mártírokat megszégyenítő arccal magyarázza egy harminckét fogát fehéren csillanó, egyébként pedig ostobán bólogató és bármi legyen is a válsz, az előre kitalált kérdéstől el nem térő műsorvezetőnek, hogy ő (mármint Segal) igen is úgy érzi, egy globális tévésze, de mint tévésze, egy az egész filmes világot (értve ezalatt természetesen az L.A.-beli Hollywoodot) behálózó koncepciók per áldozata, melynek egyetlen célja, hogy az akciófilmeket valami érthetetlen okból kifolyólag távol tartsák az Oscar díjaktól, pedig hát, aki látott már egyet is az ő filmjei közül, az tudja, hogy azok semmivel sem rosszabbak az Oscar díjas alkotásoknál, azt meg egyenesen felháborítónak tartja,

hogy egyesek azt állítják, legtöbb filmjének nincs története. A műsorvezető, aki amúgy félelmetesen szexi, villant egy nagy mosolyt a kamerába, egy még nagyobbat az igénytelen ölös-rugós-harapós filmek koronázatlan királyára, majd közli, hogy bejátszás következik a sztár egy korábbi filmjéből. Sajnos nem az egyik kedvenc jelenetemet adják a Száguldó erőd c. eposzból, melyben átlótt karjával két és fél másodpercen belül hat statisztát küld át a másvilágra, hanem egy szellemes párbeszédet egy másik Oscart érdemlő műből, mely szóváltás végén két egészséges karral intéz el egy századnyi rosszfűt.

Másnap este úgy döntök, adok

még egy esélyt az igazának, és megnézem a Hazafi c. darabot a Steven Segal életmű sorozatból. A sztori röviden: a világegyetem legjobb biológusa (na vajon ki játssza?) orvosként

nem orvos". Ehhez képest a kábé másfél óra alatt az ő keze (illetve fegyvere) által elhalálozottak száma közelít az e tekintetben abszolút csúcstartó Rambo 3 mutatóihoz.

Ez persze csak a történet, és valami azt súgja, Segal nem a forgatókönyvíró elmaradt szobrocskája miatt zokog, és mivel ez a kategória általában meghatározza a legjobb film illetve rendező megítélését is, úgy vélem, nem követek el nagy vakmerőséget, ha leírom: Steven Segal a legjobb férfiszínész Oscarja méltó várományosának tartja önmagát.

Számba véve eddigi filmjeiben felvillantott szakmai repertoárját, szerintem elsősorban félelmetes mimikájában reménykedhet, melynek segítségével minden érzelmet (Szertelek!; Megöllek!; Jaj, de félek! stb.) képes ugyanazzal az arckifejezéssel megjeleníteni. Kevesek kiváltsága ez. Másik ütőkártyája az átváltozó képessége lehet, és bár a „Kaméleon” becenevet még korai volna ráaggatni, az tény, hogy a Tűzparancs c. film katonatisztként rövid (!) hajat viselt a hátul összecopfozott helyett. Gondolom, e rövid felsorolásból is nyilvánvaló, hogy hősünknek – filmbeli szerepeihez hasonlóan – ezúttal is igaza van, ám úgy tűnik, még nem tudja, hogy az igazság csak az akciófilmekben győz.

Illés Róbert

(Lapzártánk után érkezett a hír, hogy a megindító riport hallatán Robert de Niro felajánlott egyet a saját Oscarjai közül – a szerk.)

Oscar-díjat Stevennek!

Robert de Nirótól eltekintve talán egyetlen színész sem rendelkezik ilyen döbbenetes erejű mimikai eszköztárral, mint a nagy Steven Seagal. Ezernyi arca megannyi regénnyel ér fel...

Düh!

„Már nem bírom sokáig visszafogni magamat! Mindjárt szétvet a zideg! Húh!!!”

Szomorúság!

„Ó, Uram, miért kellett meghalnia? Mindenért én vagyok a felelős! Az én hibám volt!”

Öröm!

„Tyuhé, ez már dőfil 68 csávót eldöngetni, és még a hajó is tropára ment! Ez az igazi édes élet!”

Félelem!

„Hoppá-hoppá. 180 fickó, én meg egy szál magam vagyok. Hát, ez most nem jött össze. Mamaaaaa!”

Gyűlölet!

„Mindenható ég, micsoda szeméttáda ez a kis mocsok! De kis genyó! Nyugi, Stevie, hidegvér!”

Szeretel!

„Szerelem a négyzetem, te kellesz csak énnekem. Subidubidú!!!”

Zavarodottság!

„Hát ezt meg mire véljem? Erre bizony nem számítottam! Na most hogyan tovább?”

Meglepetés!

„Én csak a szakács vagyok. Kész a kajaaaa!”

dolgozik egy kisvárosban. Egy napon felhívja volt CIA-s munkatársa, hogy segítsen megfékezni egy elszabadult biológiai fegyvert. Az öntudatos doktor persze nemet mond, ám a vírus épp az ő kisvárosát támadja meg néhány felfegyverzett anarchista társaságában. SS. elkezdi rendet csinálni, miközben hullanak körülötte az emberek meg az akciófilmes klisék (a legjobb barátját orvul lelövik, kislányát elrabolják kétszer (!), végül saját kezüleg végez a főgonosszal), és rend is lesz, végén mosoly, stáblista. A film csúcspontja az, mikor a csodadoktor két gyors mozdulattal lefegyverez négy katonát, majd ránk néz és így szól: „Nem terrorista vagyok, ha-

Sorozatok

'99 Nyár

A nyári sorozatfelhozatalhoz való negatív hozzáállásom alighanem annak köszönhető, hogy két kedvencem közül az egyik nyári szünetet tartott, a másikat pedig a hagyományos tévészezon előtt nem sokkal betöltötték. A kiábrándultság miatt a hirdók és a reklámok kivételével bojkott alá vettem minden tévéműsort. Aztán jöttek az elvonási tünetek...

A 99-es nyár minden bizonnyal a latin-amerikai genny évszaka volt. (Lehet, hogy az ősz is az lesz, de az sincs kizárva, hogy most már örökké a brazil-mexikói stb. szappanoperák áldozatai leszünk.) Kezdődött a kereskedelmi televíziózás látványos sikereként elkönnyvelhető *Esmeralda*

körüli hisztériával, és azazal a gusztustalan húzásal, hogy az utolsó három részt hetente adták le főműsoridőben, hatalmasra duzzasztva ezzel a nézőszámot. Az *Esmeralda* karrierje a 16-17 óra közti kisnyugdijas műsoridőszakban kezdődött, majd kitért a *Supermant* a hirdók előtti előkelőbb helyről, és lám a végére ide jutott. Abban a pillanatban, hogy *Esmeralda* és *Hozéarmándó* összeházasodott, a bevált trükköket még magasabb szintre juttatva az RTL Klub elkezdte a neves mexikói producer (akivel természetesen a *Fókuszban* is megismerkedhettünk) újabb, kasszasikerrel kecsegtető szappanoperáját. A *Paula és Paulina* legfőbb erénye, hogy szerepel benne hozéarmándó, mint kárloszdániel (sőt szerepel benne álváró is, mint vili), de gyakorlatilag ugyanaz a séma: meglepően alumulthatatlan forgatókönyv, valóságtól rettenetesen elrugaskodott dialógusok és szituációk valamint látványosan gyenge színészi teljesítmény.

Az RTL Klub látványos sikerei hatására a tv2 is neki látott a bevásárlásnak. *Marimaron LuszeSzitán* és *Kassandrán* azonban még a *Kassandra* szépségverseny sem tudott segíteni, ezek a sorozatok már tényleg dühítően gyengék. Na az MTV1-nek sem kell több. A közszolgálati csatorna, amely annak idején a *Rabszolgasorssal* alapozta meg hazánkban ezt a műfajt, úgy döntött, hogy felveszi a

kesztyűt. A *Rabszolgasors* ismét megkönnyeztetheti Magyarország érzékenyebb oldalát. Bár kétségkívül alapműnek számít ebben a műfajban, azért én mindenkinek azt tanácsolom, messzire (legalább két csatornával) kerülje el a 18.50-től 19.30-ig tartó rettenetet az MTV 1-en.

A jelenleg győzelemre álló brazilokkal szemben a legfőbb rivális az amerikai sorozat, természetesen a *Gazdagok és szépek* – *Sunset Beach* vonulat, melyek legfőbb előzményének az ezekhez képest igen magas színvonalú *Dallas* tekinthető (Szinte vicc, de nem az: újra látható...). Az intrikákat és a gonoszkodásokat az amerikaiak valamivel magasabb szinten üzik, nem véletlenül: a műfajt ők találták ki, mint fegyvert az emberiség összszürkeállománya ellen.

A hasonló kaliberű német sorozatokkal alighanem az ENSZ is foglalkozott már, és bár biztos megállapította, hogy károsak, valamiért még sem tiltotta be őket. A producerek ítélőképességét legjobban megkérdőjelező példa *Brinkmann doktor* visszatérése *Hoffman doktor* képében valami trópusi szigeten, bár *Stefanie* nővér kalandjai is meglehetősen rémisztően hatnak egy jobb érzésű átlagember érzésvilágára. A hegyi doktor – *Kastélyszálló* – *Stefanie* –

Kedves nővérek! egységssomaggal a tv2 jó vásárt csinálhatott, biztos jók, én egyet sem tudtam végignézni. Az RTL Klub magasabb költségvetésű német akciósorozatai, a *Cobra 11* és a *Medicopter 117* azonban olykor-olykor már szinte nézhetőnek is nevezhetők (ezt egy kicsit azért félve írom le).

A nyáron is szakadatlan erővel nyomult *Xena* és *Herkules*, akik időnként rendkívül érdekes mitológiai kátyúba keverednek a forgatókönyvíró kegyéből, ember legyen a talpán, aki megpróbálja megfejteni a gyakran tényleg nagyon talányos történetírói feladványokat. (Hogyan vehetett részt ugyanazon a dalnokversenyen a *Spartacus*-féle rabszolga felkelésről beszámoló *Homérosz* és *Euripidész*??). Sorozat kapcsán a színvonal szót pozitív értelemben talán csak a *Miért éppen Alaszka?* és az *Igazságosztó* kapcsán használnám, ezek azok, amiket azért viszonylag rendszeresen (havi 1-2 alkalommal) megnéztem, és nem éreztem utána kínosan magam.

Mindegy, itt az ősz jobbnál jobb új, és jobbnál jobb régi sorozatokkal, de hát ki fog sorozatot nézni, mikor könyvtárba kell menni?

Dajka Ádám

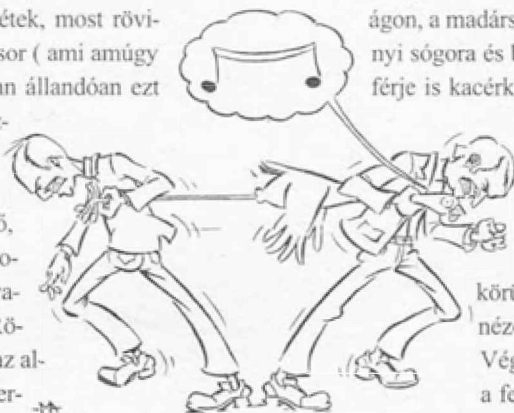

Tévénéző

Gatya az úton!

Havas Henrik: Perpatvar (RTL KLUB)

Annak idején, amikor még nem a Songoku volt a király, hanem a Pom-pom, meg a Futrinka utca, a Magyar Királyi Televízió besugározta Magyarországot a Jogi Esetek című műsorral. Az sokkal unalmasabb volt, mint fiatal, zsenge testvére. Ha nem ismertétek, most röviden leírom, miről is szól ez a műsor (ami amúgy amerikai licenc, Dustin Hoffmann állandóan ezt nézte az Esőemberben) felhasználva egy klasszikus jogi problémát. Adott Havas Henrik, egy alperes, egy felperes, egy bírónő, valamint ismerősök, barátok, rokonok, tanúk és szemlélődő, de gyanús nézők egy stúdióba zárva. Rövidfilmek: mi baja a felperesnek az alperessel, – mit szól az alperes a perhez. Pál és Péter esete. Tudjátok, fá a kert két oldalán, a büdös filemiléje meg pofázik. Pál elmondja, hogy mivel az ő telkén van a fa törzs, a filemilefüttyöt illeti meg. Állítja, hogy nem csak a fát öntözi és gondozza, de még a madár gondját is viseli, ad neki mindennap kölest meg repcét is. Péter erre felháborodva közli, hogy nem addig van az, ő már sok mindent látott, de olyat még nem, hogy Pál

gazda adott volna bármit is a madárnak. A filemile az ő kertjében danol, akkor meg nem is etetheti más, csakis ő. A repcét meg rohadtul utálja, a piszkos madara inkább macskakáján él, meg répán, hogy jobban tudjon. Péter elmondja, hogy ő még sört is önt a tálkába és nemrégiben épített egy madárlakot dolby surround hangzással. Na, ekkor jönnek a rokonok, barátok és egyéb üzletfelek, akik pro és kontra mindent bebizonyítanak, legfőképpen magukat. Itt mindenkiről kiderül, hogy kurva, de legalábbis van a családjában felmenő ágon, a madárszart meg a Pirike néni takarítja, aki a Sanyi sógora és bejárónőként üzemel a Tóthéknál. Pirike férje is kacérkodik a gondolatlalt, hogy a madárfüttyöt örökbe fogadja, de végül a stúdióban tartózkodó emberek úgy egymásra rontanak, mint krisnások a lottónyertesre. Az adás legszebb pontja az, amikor Havas Henrik mosolyogva áll, míg körülötte mindenki üvöltözik és a televíziónéző egy kumma szót nem ért az egészből. Végül persze a bírónő kettőt csap oldalazva, a felek vagy kezet fognak vagy megköpökdik egymást. Az én drága népem meg azt hiszi, hogy most jól megmondta, és hogy most mennyivel jobb. Talán kettővel.

molnárpeti.

(Lapzárta után érkezett a hír, hogy a még meg sem jelent írásunk hatására a fent említett televíziótársaság fontolóra vette a műsor megszüntetését – a szerk.)

Mátrix

Ugye most azt hiszed, Kedves Olvasó, hogy egy valódi cikket olvasol egy valódi újságban? Nos, meg kell tudnod végre az igazságot. Semmi sem valóságos, amit magad körül látsz. Ez a világ – úgy ahogy van – egy különös gépi fantázia terméke. Mi, emberek valójában csak részei vagyunk e gépezetnek. Sőt, talán még ennél is kevesebbek, hiszen csak energiaellátóknak használják testünket. Annyit értünk, mint egy ceruzaelem a walkmanben. Ha kimerültünk, eldobnak. Vagy ami még ennél is szörnyűbb: holttestünkkel az élőket táplálják tovább. A valódi világ – a Mátrix – borzalmasabb annál a világnál, amit mi valóságnak hiszünk. Elsőre talán nehéz felfogni mindazt, amit eddig olvastál. Főleg, ha nem láttad e filmet. De a moziban ülve az első fél óra szintén fogódzkodók keresésével telik. A főszereplővel – Neoval (Keanu Reeves) – együtt keresed a szilárd pontokat ebben a megbolondult világban. Álom és valóság között ingadozol – kétségek gyötrőnek az eddigi életed kapcsán. Olyan dolgokat látsz, amelyek egyszerűen nem léteznek, aztán felébredsz, de a rémálom folytatódik tovább. Furcsa öltönyös figurák üldöznek (szó sincs az FBI-ról), és egy váratlan pillanatban

felajánlja segítségét egy Morpheus nevű figura (Larry Fishburne), aki eddig csak az interneten keresztül ismertél, és azt mondja: válassz! De vajon helyesen teszed-e, hogy a Mátrix valóságát választod a kényelmes, bár hazug eddigi életed helyett? Talán soha nem tudod meg, hiszen ha már ráleltél a valóságra, nem szívesen engeded vissza tudatod egy gépileg konstruált szoftver-világnak. Nem beszélve arról, hogy talán te vagy az Egy, aki képes legyőzni e programot és ki tudja szakítani az emberiséget ebből az iszonyatos biomechanikai ültetvényből. Persze a film morbid ironiája más kérdéseket is feszeget. Akarja-e egyáltalán az emberiség, hogy holmi szuperhősök megmentsek? Rá akarnak-e ébredni az emberek a való világra? Vagy jobb szeretnék saját kis nyomorúságos életüket tudatlanul, de boldogan leélni? E kérdések olyannyira mélyek és költőiek, hogy csak remélni merem: nem rontják el a sztorit a beigért második és harmadik résszel.

Ez a film jó, érdekes és iszonyú. Sötét utópia a legmagasabb technikai színvonalon kivételezve. Ha megnézed és átéred, már semmi sem lesz ugyanolyan, mint régen. Mert tudod, hogy minden hazugság. Csak a Mátrix valódi. Válassz!

Kasza Magdolna

Megölni egy embert

Próbálta elterelni a gondolatait arról, amit valójában csinálni akart, mert tudta, hogy képtelen lenne véghezvinni, ha szembe kéne néznie minden következményével. „Elterelni a gondolatokat”, ezt még Madárka mutatta neki, ezzel a trükkel tudott percekig lent maradni a víz alatt. Sokáig volt a kedvenc könyve, ötször vagy hatszor is elolvasta talán, az egész kamaszkora benne volt. Pár éve akadt kezébe egy statisztika, amiből kiderült, hogy tizenhárom-tizenhat éves korban a leggyakoribbak az öngyilkosságok. Akkor döbbsen rá – nem először, de talán végérvényesen –, hogy semmiben sem különbözik másoktól, nem ő az egyetlen, akinek a magány égette el a legenergiadúsabb éveit, akinek ezer vágyát lekorlátozta a gyengeség és a fiatalság, és – szomorúan látta be – nyilván nem ő az első, aki harmincévesen felfedezi ezt.

Ránézett az áldozatra. Az remegett egész testében, de ő nem tudta megsajnálni. Ideje van a meghalásnak is.

Egyszer egy barátjának írta levélben: „Ki akarok próbálni mindent, meg akarok szerezni minden tapasztalatot, számtalan életet kell megélnem, hogy tudjam, milyen az élet, mert én tudni akarom minden örömét, de minden szenvedését is, hogy milyen szomjan halni egy sivatagban, vaknak születni, kihagyni egy tizenegyest a vebédöntön, toloszékben élni, nyomorogni, csatában elesni, máglyán elégni, kisgyereket megütni, szeretett nőt megcsalni, saját húsomba vágni, féllábbal ébredni, megölni (ó, igen) megölni egy embert.”

Akkor és ott, abban a levélben több volt a valós szenvedély, mint az írói póz, ám ahogy állt, kezében a pisztollyal, és a sorok újra áthaladtak az agyán, úgy érezte, szavai megcsalták. Előbb írta le és csak utána hitte el őket, az olyan ember magabiztosságá-

val, aki a szobaablakból figyeli a toboló vihart. Nem egyszerűen írói póz volt ez. Lényegesen szánalmasabb annál: egy pózoló, hamis élet.

Kibiztosította a fegyvert és rászegte a másikra. Nem lőtt, bár maga sem tudta, mire vár.

Játék volt, amiről még mindig nem dőlt el, élesben megy-e. Dűhe már régen kimúlt, ám lüktetése éppen elég nyomot hagyott benne. Bizonyí-

tani akarta magának, hogy ő, a szemüveges filosz képes megtervezni és végrehajtani egy gyilkosságot állandó jelenben élő ösztönállatként, nem törődve a lehetséges jövővel. A nyilvánvaló ellentmondást persze nem merte észrevenni: egy ösztönállat (micsoda otromba szó) nem tervez, hanem cselekszik. Márpedig ő, a szemüveges filosz, miközben azt bizonygatja magának, hogy képes megtervezni és főként végrehajtani egy gyilkosságot, így gondol magára, állandó jelenben élő ösztönállatként, aki nem törődik a lehetséges jövővel. Múló dűhének kiváltsága ez. Játék, amiről még nem dőlt el, élesben megy-e.

Nem lő, bár maga sem tudja, mire vár. Kibiztosítja a fegyvert és rászegte a másikra.

Ez nem egyszerű írói póz. Lényegesen szánalmasabb annál: egy pózoló, hamis élet. Előbb írja le és utána hiszi el a szavakat, mint az ember, aki a szobája ablakából bámulja a toboló vihart. És most, ahogy ott áll, kezében a pisztollyal, saját sorai újra áthaladnak az agyán, és érzi, becsapja magát, még akkor is, ha valós szenvedély iratja vele ezt a levelet.

„Mindent ki akarok próbálni, meg akarok szerezni minden tapasztalatot, számtalan életet kell megélnem, hogy tudjam, milyen az élet, mert én tudni akarom minden örömét, de minden szenvedését is, hogy milyen szomjan halni egy sivatagban, vaknak születni, kihagyni egy tizenegyest a vebédöntön, toloszékben élni, nyomorogni, csatában elesni, máglyahalált halni, kisgyereket megütni, szeretett nőt megcsalni, saját húsomba vágni, féllábbal ébredni, megölni (ó, igen) megölni egy embert.”

Ideje van a meghalásnak. Ránéz az áldozatra. Remeg egész testében, de nem érez sajnálatot.

Pár éve kezébe akadt egy kimutatás, amiből kiderült, hogy kamaszkorban a leggyakoribbak az öngyilkosságok. Akkor döbbsen rá – nem először, de talán végérvényesen –, hogy semmiben sem különbözik másoktól, nem ő az egyetlen, akinek a magány emésztette el energiáit, akinek ezer vágyát ölte meg kiszolgáltatott fiatalsága, és – szomorúan ezt is belátta – nem ő az első, aki nap mint nap felfedezi ezt. Az ő kamaszévei a Madárka volt, ötször vagy hatszor is elolvasta. „Elterelni a gondolatokat”, ezt is Madárkától tanulta, percekig bírta így levegő nélkül.

Nem kell már elterelni a gondolatait arról, amit tenni akar.

Szembenézett a halállal és állta a tekintetét.

Életképek

1.

Vattacukorba csomagolt este
Ez maradt végül
Varjak a sárban

Keményítőt iszol jégkockával
Korsó = koporsó
Sztárvendég az élet

2.

Legalsókból lesznek íme a felsők
Odafent már várnak
A felhőd a régi

Keretbe foglalod azt ami elmúlt
Kírákatbábu vagy
Mosolyogi hogy érted

Lukácsi Péter

A pár

Mikor idegenül rám tapad
Izzad, nyög, sikolt és abbahagy
Elnyúlva szemét lehunyja
Zilál, szuszog, csámcsog, megunja,
Hogy éles körmökkel a nyakba vájva
Folyik, vérzik, nevem kiabálja;
Mikor idegenül rám tapad
Izzad, nyög, sikolt és abbahagy...

Az arc ismeretlenné válik
Fordul, csúszik, arrébb mászik
Érintetlen mostoha lesz
Nyávog, harap és elereszt
Tudja, kell még az a bája
Rám néz, ismer, kitalálja;
Az arc ismeretlenné válik
Fordul, csúszik, arrébb mászik...

Márton Imre

Temetetlenül

Sikerült Nekik.
Megtörték.
Nem hiszek többé
az eljövendőben.
A múlt felélte a
jövőt és nem hagy
helyet a reménynek.

S ha már hitem
is oda, hogyan találhatnám
meg lelkem elveszett
másik felét?

Meghaltam, s csak
makacs testem
lélegzik még.

Talán azt
hiszik, élek.
Csak gyávaságuk
tartja vissza őket,
hogy szétmarcangolják
azt, ami maradt
belőlem.

Egy adag matéria,
semmi több.
Az idea, amely
eddig összetartotta,
semmivé vált
(megtágadva a Mennyek
Makacs Mítosját).
Isa pur es homou vogymuk.

Dalos Gaz Manka

Szösszenetek

Pihenés az, amikor leteszed a karórátad.

Ha már semmire sincs reményed, akkor érzed magad
igazán szabadnak.

A jó dolgok önmagukban hordozzák végzetület.
Ahogyan a születést előbb-utóbb a halál követi.

Ha mindig mosolyogsz, a barátaid csak a mosolyodért
fognak szeretni.

Csak az optimisták lesznek öngyilkosok. Azt hiszik, ott
jobb lesz....

Dalos Gaz Manka

Négyszemmel

TÜZET SZÜNTESS! HA MÁR
NEM LÁNGOLOK,
LASSAN A TESTEMHEZ! MÉG
NEM VAGYOK BIRTOKOD,
KAJÁN VIGYORKÉNT ÜL
ARCODRA A SZENVEDÉLY,
MÍG A VÁGY SZÉTTÉRPEZTI LÁBAIT,
NEM SAVAZ A HALOTT REMÉNY.

NYAKADRA FONÓDIK A GYILKOS
GONDOLAT: AZ ÉRTELEM ELÁJUL
AZ ÉRZELEM ÖLÉN, ÉS A VÁGY
SZÉTTÉRPEZTI LÁBAIT, MAJD
TÜZET SZÜNTETSZ A PARANCSRA,
HA LÁNGJA MÁR NEM SZÜL
KAJÁN VIGYORT ARCÁRA.

Németh Hajni

Az első és a visszaeső

(az első)
Nem egy
rőt színű rózsza szállt be az ablakon
Nem egy
mennyezet igérő alkalom
Csak egy
tócsa a bíbor szőnyegen
Csak egy
megcsonkított nőtetem

(a visszaeső)
Tenger-
szag dögszag a mélységnek illata
Mózes
kőtáblájának elfeledett két szava
Az az
érzés hogy szabadon szállni jó
Az az
em szer gé erejű gravitáció

Gondolattalanul

Mellémszegődött egy csúnya gondolat. Itt ül
mellettem.

Zavar a hangos körömrágása. Arra kér, hogy játsszak
vele.

Elrúgom neki a labdát, sírva szalad utána.

– Miért bögsz már megint? – kérdem tőle.

– Túl közelre rúgtad – feleli.

Németh Hajni

Maczelka László

A könyvesbolt transzcendenciája

Te is ismered az érzést, amikor hajt valami emberfeletti erő egy könyvesbolt felé. Egy titokzatos erő, ami ellen nem tudsz és nem is akarsz védekezni. Azt hiszed, hogy a könyvesboltban istennel fogsz találkozni vagy Buddhával. Esetleg rábukkansz a Kínok Olvasótermének egyik darabjára. Netán találkozni fogsz kedvenc íróddal, aki egyébként húsz éve halott. Vagy találkozol a nőddel, aki elküldött téged, és most térden állva fog könyörögni. Azt hiszed olyankor, hogy a könyvesboltban minden megtörténhet. Azt hiszed a könyvesboltban van bizonyos értelemben tekintett transzcendencia, ami megérint téged, és jobban borzongsz, mint valaha.

Ez az a borzongás, ami miatt néha irsz is a könyvesboltról.

Amikor beléptem az üvegajtón, a csillogó könyvborítók vakították a szemeimet. A bolt legtávolabbi sarkába vágyódtam, és be is céloztam azt.

Szemek sokasága fogadott, azok a szemek voltak, amelyek mondhatom úgy is, hogy rám meredtek, kíváncsiak voltak, kétségem nem volt afelől. A könyvárusok bámultak engem.

Három könyvárus volt összesen, és ami a legérdekesebb volt, hogy legalább ketten közülük bombanők voltak. Nem a sztereotipikus könyvesbolti eladók: szemüvegesek, kócosak, álmos szeműek. Ők mások voltak, pedig alapjában véve ők is szemüvegesek voltak, kócosak is mindhárman és mindannyian álmos szeműek. Különösen az egyik.

Egyikőjükön fekete póló volt Guns and Roses felirattal. Intellektuelnek látszott, de szerintem azt nem tudta, hogy mit jelent a pólója hátuljára írott Get in the ring Motherfucker. Ha választania kellett volna Apollón és Dionüszosz között, sokáig gondolkodott volna, de végül Apollónt tüntette volna ki.

A második szeme csillogó világoskék volt, és pásztázott engem. A pólóján szintén Guns and Roses felirat volt, de cirill betűkkel felírva. A hátulja matrjoskát ábrázolt, három, egyre csökkenő mértékű Axl Roseból. Sokáig habozott volna azon, hogy Apollón vagy Dionüszosz, és végül zavartan annyit mondott volna: mindkettőt.

A harmadik lány pólóján egy harang volt, nagyon szépen megrajzolva, bár harangra csak egy picit hasonlított, először azt hittem, hogy Axl Rose feje, de ahogy egyre jobban szemügyre vettem, már nem volt kétség, harang ez, a világ egyik említésre méltó harangja. A kérdésre gondolkodás nélkül rávágta volna, hogy Dionüszosz.

Mit parancsol az úr – kérdezték szinte egyszerre. Nem szóltam, csak rámutattam az egyik belső polcra, és elindultam arrafelé.

Azon a polcon sorakoztak a lehető legvakítóbb borítású könyvek. Beléjük is mélyedtem volna, ha nem jön egy-

ből oda az első könyvárus lány. Megszólított.

Megkérdezte, hogy mi az, ami érdekel. Megdicsérte az ízlésemet. Bemutatkozott nekem és én is neki. Nevét azóta már elfelejtettem, valószínűleg ő is az enyémet. Megkérdezte, hogy ez és ez megfelel-e. Mondtam, hogy végső esetben igen, de ez és ez megfelelőbb lenne. Azt mondta küldi a kolléganőjét. Felbukkanásom után egy nappal otthagya a munkahelyét, a könyvesboltot.

Odajött hát a második. Szinte szóról szóra ugyanazt a párbeszédet folytattam le vele, mint elődjével. Azt mondta, sajnos ő sem tud segíteni, de talán majd a harmadik. Az ő nevét is elfelejtettem, másnapra ő is felmondott szeretett munkahelyén.

Utolsó reményem a harmadik könyvárus személyében állott, aki bajsza alatt mosolyogva közeledett felém. Felvázoltam neki, mi a probléma, és mosolya kacagássá változott nyomban.

Hogy azt keresed – kérdezte.

Igen azt – válaszoltam.

De hát azt mindenki keresi.

Attól én nem kereshetem – kérdeztem, és már-már kezdtem lemondani arról a könyvről.

Mindenki azt keresi, de senki sem találja. Vagy ha megtalálja, nem tud fizetni érte – magyarázta, és teljesen lázba jött.

Én sem kaphatom meg? Soha?

Te talán igen – mondta.

Lehet, hogy nem is kell.

Ne add fel.

A második kötetét már megtaláltam – mondtam.

Nélkülem? Kötve hiszem.

Itt van a hátizsákomban. Megmutassam?

Kinyitottam a hátizsákomat, ami körülbelül húsz különféle könyvvel volt teli. Mohón keressélni kezdtem benne. A könyváruslány a hátam mögé jött és szemével a hátizsák mélyéből fölsejlő könyveket pásztázta.

Leemelt egy nagyméretű, aranybetűs borítójú könyvet az egyik polcra és fejbévágott vele. Elájultam.

Ébresztő – erre a kiáltásra riadtam föl.

Ébresztő – hallottam még egyszer, még hangosabban.

Mikor felnyitottam a szemeimet, meglepő látvány fogadott. Az előbbi könyváruslány állt előttem, tetőtől talpig rendőruhában.

Bizonyára a könyvesbolt raktárhelyiségében lehettem következtettem ki a rengeteg könyvhalmaz látványából.

Jó napot kívánok – kezdte – Wanda őrmester vagyok a rendőrség megbízásából, és jogom van feltételezni, hogy ön jelen pillanatban eltulajdonított könyveket birtokol.

Ez nem igaz – mondtam kétségbeesetten – én nem loptam soha semmit.

Dehogynem – ordította – alávaló tolvaj.

És ebben a pillanatban a földre kényszerített, majd rám ugrott. Bevallom más körülmények között ennek talán örültem volna. Így viszont nem tudtam mitévő legyek; néha oda-odasandítottam a vészkijárat felé, de tudtam, hogy egykönnyen nem szabadulhatok. Akkor aztán föl pattant rólam a lány, de a szökésre már nem is mertem gondolni.

Talán egy beismerő vallomás segítene magán uram. Kérem, ne nehezítse a helyzetét! – darálta a szöveget. Gyakorlottnak tűnt, mint aki már több százszor elmondta.

Dehát én nem loptam az égadta világon semmit sem – ismételtem.

Megint rám ugrott. Feküdtem a földön, ő rajtam ült, a helyzetem teljesen kilátástalannak látszott.

Szóval nem lopott – kérdezte.

Soha az életemben.

Akkor ezennel a törvény értelmében letartóztatom.

Nem loptam.

Joga van hallgatni – mondta, és befogta a számat. Kicsit később megint fejbe vágott egy könyvvel.

Amikor felébredtem, még mindig rajtam ült, de már nem viselte a rendőrruhát.

Így nem jutunk előre – mondta – hidd el, én meg akarok bocsátani neked. Ehhez azonban az kell, hogy őszintén megbánd bűncidet. Megteszed?

Nincs mit megbánnom. Nem loptam semmit. Drága Wanda, honnan veszed te azt, hogy én valaha is valamit elloptam a könyvesboltból. Miért nem hiszel nekem?

Mert láttam. A hátizsákod tele volt a mi könyveinkkel.

Ó dehogysis. Azok mind az én könyveim. Akarod látni őket?

Akarta. Hátizsákom tartalmát ünnepélyes mozdulatokkal a padlóra borítottam. Húsz könyv volt benne, és mind a húsznak megvolt a maga története. Bebizonyítandó, hogy nem az ottani könyvesboltból valók a könyvek, ezeket a történeteket szépen sorjában elmeséltem neki. Meséltem neki New Jerseyről és Mexikóvárosról, Kilkennyről és Csikszeredáról, de még Szentpétervárról is. Először kétkezdően, majd egyre nagyobb beleéléssel hallgatta a történeteimet. Hogy csak egy példát említek, elmondtam neki, hogy az Államokban a legtöbb antikvárius vagy drogkereskedő drogos. Hogy a függetlenségi nyilatkozat eredetijét öt gramm heroinért szereztem meg. Persze minden városban mások az emberek, mások a szokások, és mások az új- és használtkönyvkereskedések is természetesen, ezért előadásom nem volt unalmas, mit azt Wanda figyelő tekin-

tete, ide-oda járó szemgolyói és néha tátva maradó szája tanúsították. Már csak egy könyv volt hátra. Szándékosan utoljára hagytam.

És ez honnan való – kérdezte.

Biztos ez is valami afrikai országból. Ugye? Mondjuk Kongó?

Dehogy Kongó, nem is Afrika.

Mondd meg honnan való.

Innen Magyarországról.

És mi a története ennek a könyvnek. Azt hiszem, ez a legszebb az összes közül. Biztos a története is a legszebb, bár az előzőnél szebb talán már nem is létezik. Ennek a könyvnek még nincs története – feleltem.

Ki írta – kérdezte.

Én – feleltem, és ha jól emlékszem, egy picikét zavarba jöttem.

Wanda a nyakamba ugrott.

Írd meg a történetét, kérlek.

Talán majd megírom egyszer.

És akkor elmeséled nekem – kérdezte.

Csak neked.

Belátta, hogy a könyvek mind az enyémekek voltak, elnézést kért tőlem, és azt mondta, nagyon örült, hogy találkoztunk. Beszélni kezdett, és pont azokat a mondatokat mondta, amelyeket hallani akartam. Akkor el kellett tőle búcsúznom.

Szolgálatban vagyok ma este – mondtam.

Csakhogy megismertelek. Eljössz máskor is?

Ha tehetem.

Várni foglak – mondta. Én rendbeszedtem magam, és elindultam a vészkijárat felé.

Ne feledd, Wandának hívnak – kiáltott utánam.

Borzongásod alábbhagy.

Maczelka László

BIKA VÉRÉT ISSZÁK!

Árnyak a vásznon

Végre itt van. Elérkezett a bemutató ideje. Star Wars – Episode One, azaz a Csillagok háborúja első része. Baljós Árnyak. Ez persze csupa fölösleges adat, csak azért írom le, hogy teljen az oldal. Mert tuti, hogy mindenki hallott róla. Sőt, tuti, mindenki sorban fog állni érte. Legalább egyszer.

Várjuk. Vágyunk rá. Ismerjük a történet közepét s kíváncsiak vagyunk az előzményekre. Ma már kevesen merik ezt mondani: „én egy részt sem láttam”. Nehéz elviselni a többiek hihetetlenkedő vagy sajnálkozó arckifejezését. Szóval, mi – a többség – gyerekkori élményeinket akarjuk feleleveníteni. Félő, hogy tényleg csak erről van szó.

Anno, 1978-ban a Rakéta újság címlapján űrsiklóban ülő, félszeg mosolyú tatooini parasztfiú láttán felsikoltottak tinédzser lányok (sic!), s álmaik megvalósítóját látták a történetben a 70-es évek egyformaságra nevelése ellen lázadó KISZ-es fiúk. Persze, nem csak a politikai másság ragadta meg a fiatalokat (sőt!). Hiszen Amerikában épp olyan sikert aratott a film, mint itthon, vagy szerte a világon. A Csillagok Háborúja egy szépen felépített mese volt, olyan látványosan tálalva, amely addig nem sok sci-fire volt jellemző. Sőt, talán nem is igazán sci-firől volt szó. Lucas ugyanis „space fantasy”-nek nevezte gyermekét, amely valóban találékosabb kategória e besorolhatatlan trilógia számára. Szándékosan maradtam a trilógia szónál. Mert ez az új film valami egészen más, egy megnevezhetetlen technikai bravúr amely azonban nélkülözi a régi filmek ámulatba ejtő varázsát. Lenyűgöz, ahogyan egy fényesre csiszolt üveggömböt is megcsodálunk, de szemünket csak a felszín vonzza, ami belül van, az számunkra értéktelen.

Valami olyasmit éreztem, mit a Titanicnál (tudom, ezzel sok hölgyolvasót fordítok magam ellen) – a film tetszett, de a szereplők nem tettek rám különösebb benyomást, mert úgy éreztem, csak a történet sodra viszi őket előre. A Baljós Árnyaknál ez még inkább előtérbe került. A színpadiasan beállított képek és a milliméternyire begyakorolt koreográfia mesterkéltté tette még a legszembetűnőbbnek szánt szereplőket szereplőket is. (Holott tudtommal

Koltay Gábor nem is vett részt a forgatáson.) Nyilvánvaló, hogy a „centizésre” a sok számítógéppel kreált szereplő miatt volt szükség. Akik (vagy amelyek) még inkább eltávolítják tőlünk a történetet, hiszen nem Yoda megfoghatóan bájos esetlenségét véljük bennük felfedezni, csak a technikailag tökéletes lények majdnem élethű grafikáján ámuldozunk. És akkor még nem is említettem a sztorit, amely a trilógia részletes háttérére miatt itt-ott döccen egy kicsit.

Persze – Lucasnak legyen mondanivalója – sokkal nehezebb előző részt kovácsolni egy már meglévő történethez. Csak az

nem világos számomra, hogy Lucas miért nem az előző három résszel kezdte a forgatást már a kezdet kezdetén? Hiszen a történet egészét kitalálta nagy vonalakban, de a történet hosszúsága miatt eleve kilenc részesre kellett terveznie. Ebből a közepe hármat forgatta le először, és csak most kezdett az első három rész megvalósításához. Aha, valamit kezdek sejteni...

Ez egyfajta hosszú távú marketingstratégia volt, amely arra játszott, hogy a már kialakult rajongótábor jobban vonzza majd az előző részek tartalma, mint holmi huszadrangú folytatás. Ez a számítás – mi tagadás – bejött lát-szik.

Rajongók és szimpla érdeklődők hosszú sora áll a mozi előtt, hogy – borsos áron – kicsit újra gyerekek lehessen. S mit tagadjam, én is beállok újra a sor végére. Szeretnék évekkal fiatalabb lenni, ha csak 133 percre is.

Kasza Magdolna

Csillagidő '99

Kedves hallgatónak álcazott marslakó társaim! Újra elérkezett a mi csillagidőnk! Ezúttal igazi űrcsemegével szolgálunk az arra éhezőknek. A földiek szervezte Őszi Kulturális Fesztiválba mi is becsempesztük agypróbáló programunkat. Várunk benneteket a JATE Klubban, október 6-án, 18 órakor. Térítéken: a Csillagok Háborúja Klub *Sötét Oldal* című filmje, a Star Trek Klub *U.S.S. Árpád* című filmje, és közkívánatra a *Godzillákkal táncoló* című KOPAJ-koprodukció.

	1	2	3	4	5		6		7	8		
9									10			11
12					13	14		15			16	
17				18						19		
20			21		22				23			
24		25		26				27			28	
		29					30			31		
32	33					34					35	
36			37						38			
	39	40				41		42			43	
44					45		46			47		
48				49		50				51		
52												

Vízszintes: 1. Megfejtés (1. rész) 9. Orientális 10. Tova 12. Cincogi 13. Kaszárnya 17. Magasra 18. Szórakozik 19. Régi magyar férfinév 20. Fordítva helyeslés 22. Vizes föld 23. Néma béka 24. Bicikli alkatrésze 27. -va párja 28. Lobog 29. Megfejtés (2. rész) 32. Tövis 34. Déli gyümölcs 36. Gyilkol 37. Áruval terít 38. Költemény 39. Mozgásának színhelye 41. A Nana írója 43. Szénmonoxid 44. Ébredt 46. Egymás után 48. Zeusz lánya 49. Éhes szerv 51. Német tojás 52. Megfejtés (3. rész)

Függőleges: 1. Vonós hangszer 2. Ájul 3. Bírósági ügy 4. Csokifajta 5. Afrikai folyó 6. Fed 7. Ritka női név 8. Vezető személyiség 9. Iszik, mint a ... (sokat iszik) 11. Megfejtés (4. rész) 14. Robbanószert telepít 15. Audi típus 16. Páros gyár! 21. Ház előtti virágos rész 23. A házba kerget 25. Páratlan Lajos! 26. Az ő személyével 27. Sebfedő 30. Ré-

gi pénzérme 31. ANE 33. Veti 35. Króm, kalcium, jód, bór 40. Odajut 42. Kevert volt 44. Borítókösár 45. Fe 47. Szabadságharcos tábornok 49. Feltéve 50. Kettős mássalhangzó

Baudelaire: „A gyilkos bora” című versének két sorát rejtettük el a keresztrejtvényben. Az előző sorokat könnyítésképpen megadjuk:

„Szabad vagyok, meghalt az asszony!
Ihatom torkig! Nincs ki ma, ...”

A helyes megfejtést beküldők között 5 db 2 személyes pizzajegyet sorsolunk ki.

október 25-29. II. éves hallgatók egyéni pedagógiai és pszichológiai gyakorlata

október 29. Sziklay László Emlékülés a szlovák nemzetiségi tanárképzés 50. évfordulója alkalmából a Szlovák Nyelv és Irodalmi Tanszék gondozásában

október 30. A szakdolgozatok leadásának határideje a januári záróvizsgálathoz

november 3. Gólyabál a HÖK szervezésében

november 5. ösztöndíj

november 9. A Történettudományi Tanszék gondozásában Európa és Magyarország 1919-1939 országos konferencia

november 14-16. A Szegedi Felsőoktatási Összművészeti Fesztivál a Művészeti Intézet gondozásában

november 14-16. A Tanárképző Főiskolák Hallgatóinak Karvezetői Versenye és Tudományos Diákköri Konferenciája

Bárdos Lajos születésének 100. évfordulója tiszteletére az Ének-Zene Tanszék gondozásában

november 17. Fakultatíve I napos tanszéki TDK, **tanításmentes munkanap engedélyezésével** 😊

november 25. I. Országos Művészeti Diákköri Kiállítás a Rajz-Művészettörténeti Tanszék gondozásában

november 25. A Magyar Irodalom Tanszék gondozásában

hallgatói tanulmány-, illetve esszépályázat díjazottjainak felolvasó ülése

december 6. ösztöndíj

december 6. Hök-Mikulás

december 20-január 28. vizsgaidőszak

január 18-19. Záróvizsgák

január 22. Diplomaátadó ünnepség

február 11. A vizsgaidőszakon kívül engedélyezett vizsgák utolsó napja

SZERZŐDÉSEK, OKIRATOK, LEVELEK HITELES FORDÍTÁSA;

Gasztibrofi

MEGBESZÉLÉSEK, ÜZLETI TÁRGYALÁSOK TOLMÁCSOLÁSA!

Fordítson velünk!

Szeged, József Attila sgt. 67/A. Telefon: 481-550

"KÖRÜT" ANTIKVÁRIUM

TÖBB MINT 15 EZER
KÖTETBŐL VÁLOGATHAT!

- KÖNYVEK
- TANKÖNYVEK
- JEGYZETEK
- HANGLEMEZEK
- TÉRKÉPEK
- KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

KÉSZPÉNZES VÉTELE-ELADÁSA

KÖNYV ELŐJEGYZÉS KÖNYV BESZERZÉS

JATE
HALLGATÓI KÖNYVTALVÁNYT
ELFOGADUNK!

SZEGED, TISZA L. KRT. 59. TEL.: 62/315-322
Nyitva tartás: H-P: 9-18-ig, Sz.: 9-13-ig

HÁZHOZ SZÁLLÍTÁS Ingyenes!

Nyitva tartás: 11-22

LES DEGESZ TESZTANAZ

PIZZÁK		TÉSZTÁK		
	L	XXL		
1. Sajtos	250,-	660,-	1. Bolognai	250,-
2. Mozzarella	290,-	780,-	2. Milanói	270,-
3. Csupasajt	300,-	810,-	3. Carbonara	300,-
4. Sonkás	280,-	750,-	4. Stavros teasztája	250,-
5. Gornkás	260,-	690,-	5. Janos Vitez teasztája	280,-
6. Gornkás-sonkás	300,-	810,-	6. Vegetáriánus teasztája	280,-
7. Paprikás	300,-	810,-	7. Mokka élektésztje	250,-
8. Kegylős	350,-	960,-	8. Sajtmaratócsos spagetti	300,-
9. Tengeri herkentyűs	410,-	1.140,-	9. Csupasajt spagetti	300,-
10. Tonhalas	340,-	930,-	10. Gaudikum	300,-
11. Hívalló	320,-	870,-	11. Pokoli lecke	300,-
12. Kukorica	300,-	810,-	12. Gyógyhalecsok eledele	290,-
13. Szalánci	310,-	840,-	13. Les Degesz	310,-
14. Vegetáriánus	300,-	810,-	14. Lasagne	310,-
15. Csipris	310,-	840,-	15. Sonkás kocka	240,-
16. Kolbásos	300,-	810,-	16. Turós csusza	320,-
17. Tojásos	300,-	810,-	17. Sajtos teasztája	220,-
18. Poppy	300,-	810,-	18. Makos teasztája	200,-
19. Chilis bubos	300,-	870,-	19. Diós teasztája	200,-
20. Vacsali	300,-	810,-	20. Grízcsuszó	260,-
21. Les Degesz	350,-	960,-	21. Ném plakióta	260,-
22. Törtött	290,-	780,-	22. Palacsinta	90,-db
23. Lukvaros	290,-	780,-		
24. Gyömböcsés	290,-	780,-		
25. Kivánság	410,-	1.140,-		
26. Lepény	70,-			
27. Fokhagymás lepény	120,-			
28. Törtött lepény - 1db + kenyér + 50,- / db				

PIZZÁK

TÉSZTÁK

ÉS AMI MEG HIÁNYLIK AZ ÉTLAPRÓL

1. Majonézcsés saláták (sós, olajos, édes)	70,-/db
2. Kókoldó tálca (olaj, kenyér, szőlő, szőlő, kenyér)	280,-
3. Tavaszi szel (csirke, kenyér, kenyér, kenyér)	320,-
4. Chilis tálca	300,-

Ticket Restaurant étkezési jegyeket elfogadunk!

Telefon: 498 670
6724 Szeged, Rókusi krt. 29.

DIÁKKEDVEZMÉNY!

Testnevelés órák is elfogadják!!!

Női zsírégítő tornák:

- callanetics
- fitness
- fitt-ball
- konditorna
- marathoni zsírégítő Szolárium, jóga, hastánc, társastánc, masszázis, számítógépes frizuratervezés

EZZEL A SZELVÉNNYEL 3 ÓRA INGYEN KIPRÓBÁLHATÓ!

CARSCHOOL AUTÓSISKOLA

tanfolyamot indít szept. 29-én, okt. 14-én és 28-án,
17.00 órakor.

Diákigazolványra 10 % kedvezmény
a teljes képzés díjából.

Az órabeosztásnál alkalmazkodunk az igényekhez,
akár a délelőtti órákban is!

Elsősegély oktatás helyben!

Ügyfélfogadás:

Hétfő-csütörtök: 10-12 és 13-16 óráig, péntek: 10-13

Szeged, Tisza Lajos krt. 62.

(a Konzervatóriummal szemben, a Fogászati Klinika mellett)

Tel.: napközben (62) 424-025, este (62) 271-455